

JAV PREZIDENTO POZICIJA BALTIJOS ŠALIŲ SAUGUMO ATŽVILGIU IŠLIEKA TVIRTA

Varšuva, gegužės 28 d. (ELTA). Po susitikimo su JAV vadovu Barack Obama, prezidentė Dalia Grybauskaitė teigė gavusi patikinimą, kad NATO strateginiai gynybos planai nesikeičia, ir bendroje NATO ir Rusijos priešraketinės gynybos sistemoje Baltijos šalys neturėtų papulti į Rusijos sektorių.

„Jį labai domino mūsų požiūris ir į patį mūsų regioną, ir į mūsų kaimynus, t.y. tai, kas vyksta Šiaurės Afrikoje, Baltarusijoje ir kitose šalyse. Na, ir, be abejo, vidiniai mūsų reikalai. Lietuvai ir kitoms Baltijos šalims labai svarbi nuosekli JAV pozicija nusiginklavimo, europinio saugumo klausimais ir, aišku, priešraketinės gynybos klausimais. Teko galimybė paklausti prezidento, nes jis tik ką grįžo iš G8 susitikimo, ar teko kalbėtis apie tai su prezidentu D.Medvedev.

Tuo labiau, jog aš pasakiau, kad ką tik gavau laišką iš prezidento D.Medvedev būtent apie priešraketinę gynybą. Į tą laišką atsakiau. Ir, be abejo, buvo labai svarbu sužinoti, ar išlieka nuosekli, ta pati Jungtinių Valstijų pozicija, kokia ji buvo išsakyta pernai Lisabonoje vykusiame NATO susitikime. Kad NATO dings ir gins NATO šalis, ir to nedarys niekas kitas. Mes esame atviri, tarp NATO ir Rusijos pasitikėjimas turi būti bendradarbiaujant, keičiantis informacija. Bet ginti NATO šalis – jas gins NATO, Rusija

Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Vidurio Europos vadovų pasitarime su JAV Prezidentu Barack Obama. *Dž. G. Barysaitės nuotr.*

gins save. Ir kitaip būti negali”, - žurnalistams sakė D. Grybauskaitė.

Prezidentės teigimu, B. Obama patvirtino, kad JAV politika šiuo atžvilgiu nekinta. Esą JAV prezidentas tai aptarė ir su Rusijos vadovu Dmitrij Medvedev. „Džiaugiuosi, kad JAV politika išlieka nuosaiki, aiški ir labai tvirta”, - teigė šalies vadovė.

„Šis klausimas labiausiai jautrus toms šalims, kurios yra vadinamosios pasienio šalys. Tai didesne dalimi liečia tik

mus, Baltijos šalis. (...) Su Baltijos šalių prezidentais dar kartą kalbėjome šiandien, susitikimo metu. Mūsų nuomonės pilnai sutampa”, - pridūrė D. Grybauskaitė.

Paklausta, ką atsakė į D. Medvedev laišką, šalies vadovė teigė buvusi diplomatiška. „Laiškas buvo kviečiantis ir primenantis apie tai, kad Lisabonoje NATO ir Rusija sutarė bendradarbiauti priešraketinės gynybos srityje, kurti pasitikėjimo priemones. Labai mandagiai atsakiau, kad šis

susitarimas išlieka. Norėtume, kad galėtume ir Rusija pasitikėti, ir Rusija galėtų pasitikėti NATO. Mes atviri bendradarbiavimui, bet kiekvienos šalių grupės gynyba yra tos grupės atsakomybė”, - sakė prezidentė. Anot D. Grybauskaitės, Vidurio Europos vadovų susitikimo svarbiausias akcentas buvo demokratija ir jos plėtra. Esą išreikšta viltis, kad demokratijos patirtis persiduos ir į kitas valstybes.

„Prezidentas B. Obama paminėjo vakarienes metus: kie-

kviena šalis, kiekviena iš mūsų gali didžiuotis tuo, ką padarėme. Esame pavyzdys daugeliui pasaulio šalių. Ypač tai, kas vyksta Afrikoje – arabiškoji revoliucija arba arabiškasis pavasaris. Jokių garantijų nėra, kad tos šalys iš karto pasuks demokratijos link, bet bent jau Jungtinių Valstijų prezidentas paminėjo, kad daugelis mūsų šalių, kurios nuėjo šį demokratizacijos kelią taip greitai, galėtų būti daugeliui pasaulio valstybių pavyzdžiu”, - kalbėjo prezidentė.

GRUZIJOJE PRIIMTAS ĮSTATYMAS SUNAIKINTI SOVIETŲ LAIKŲ PAMINKLUS

Tbilisis, birželio 1 d. (LRT). Gruzijos parlamentai nusprendė, kad šalyje turi būti sunaikinti visi iki vieno sovietų laikų monumentai ir pakeisti gatvių pavadinimai, menantys komunistinę praeitį, skelbia „The Telegraph”.

Antradienį Gruzijos parlamentas priėmė įstatymą, kuris atitolins šalį nuo Rusijos.

Nuo tada, kai Gruzijos prezidentu tapo Michailas Saakašvilis, Tbilisio ir Maskvos santykiai labai suprastėjo. Iš posto 2003 metais išprašęs sovietinių laikų vadovą Eduardą Ševardnadzė, M. Saakašvilis pažadėjo Gruziją ištraukti iš Maskvos įtakos sferos.

„Mūsų žmonės šio įstaty-

mo laukė 20 metų, ir didžiuliuosi galėdamas pranešti, kad parlamentas jį priėmė”, - sakė įstatymo projekto iniciatorius ir opozicijos atstovas Gia Tortladzė.

Vadinamoji „Laisvės chartija” numato komisijos, kuriai vadovaus Gruzijos vidaus reikalų ministerija, įkūrimą. Komisija bus atsakinga už simbolikos, monumentų, užrašų, gatvių ir parkų pavadinimų, galinčių „atspindėti ar turėti sovietų ar fašistinę ideologiją”, atpažinimą ir sunaikinimą.

Naujasis įstatymas taip pat užkirs kelią buvusiems KGB agentams ir įtakingiems komunistų partijos nariams užimti aukštus postus šalies valdžioje.

Toks Gruzijos sprendimas gali smarkiai supykdyti Maskvą, kuri jau dabar kaltina Tbilisį „bandymais ištrinti šalies ir žmonių istorinę atmintį”. Tokią mintį Rusijos valdžia išsakė tuomet, kai 2009 metais antrame pagal dydį Gruzijos mieste, Kutaisyje, buvo sprogdintas Antrojo pasaulinio karo laikų monumentas.

2008 metų rugpjūtį Rusija ir Gruzija kariavo penkias dienas trukusį karinį konfliktą dėl Pietų Osetijos.

JAV prez. Barack Obama nusprendė paskirti kitu JAV ambasadoriumi Maskvoje savo specialųjį padėjėją Michael McFaul, pranešė televizijos kanalas „Rossija 24”, remdamasis laikraščiu *The New York Times*.

REIKALAUJA B. OBAMOS PAAIŠKINIMŲ DĖL LIBIJOS

JAV prezidentas Barack Obama turės teisintis Kongresui dėl misijos Libijoje. Respublikonų daugumos vadovas Atstovų rūmuose John Boehner pateikė rezoliuciją, kurioje reikalaujama B. Obamos per dvi savaites pateikti paaiškinimą dėl amerikiečių veiksmų šioje šalyje, praneša agentūra *AFP*.

Pirmiausia prezidentas turės paaiškinti, kodėl jis prieš pritardamas JAV ginkluotųjų pajėgų dalyvavimui oro antskrydžiuose Libijoje neatsi klausė kongresmenų.

Dėl rezoliucijos Atstovų rūmai balsavo birželio 3 d. Pasipriešinimas B. Obamos strategijai Libijoje didėja ir

prezidento demokratų gretose. Daugelis būgštauja, kad JAV pajėgos ilgam prisiriš prie operacijos Libijoje. Todėl, remiantis rezoliucijos projektu, B. Obama Kongrese turėtų kalbėti ir apie konkrečią misijos trukmę ir mastus.

NATO nuo kovo vidurio beveik kasdien rengia antskrydžius prieš takinius Libijoje. Aljansas misiją pratęsė iki rugsėjo pabaigos.

„Dirva” šią vasarą atostogaus liepos mėnesio pirmąsias dvi savaites. Priešatostoginė laida Nr.14, bus išleista liepos 5 d., o **poatostoginė laida**, Nr.15 – liepos 26 d. **Redakcijai straipsnius galima siųsti bet kada.**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvoje sovietmečiu santuoka oficialiai galiojančia buvo tik susituokus civilinės metrikacijos įstaigoje. Dabar galima tuoktis bažnyčioje, santuokų salėje, kaimo turizmo sodyboje, ant jūros kranto, ant piliakalnio. Kai kurie tuokiasi bažnyčioje, o po to vyksta į Kernavę atlikti pagoniškas apeigas. Pila į ugnį druskos, barsto grūdus kaip gyvybės simbolį, nukerpa plaukus, reiškiant atsisveikinimą su buvusiu gyvenimu ir tuo pradeda naują gyvenimą. Vyriausias Lietuvos krivis Jonas Trinkūnas laimina poras pagal senojo baltų tikėjimo papročius. Kauno arkivyskupijos tribunolas pernai gavo 102 prašymus santuoką paskelbti negaliojančia ir 45 santuokos paskelbtos negaliojančiomis.

Margarita Gaubytė išvyko iš Lietuvos į Boliviją prieš metus. Atsidūrė vienoje skurdžiausių Pietų Amerikos kraštų, Kočabambos srityje, Bako kaime. Ten nėra pašto, nėra televizijos, tik viena radijo programa kečua kalba. Gyventojai augina tik bulves ir pupas. Laukus kaimiečiai ari mediniais arklais, kuriuos tempia jaučiai, avižas ir kitus javus kulia ratu varydami asiliukus, paskui medinėmis šakėmis vėto. Motinos vaikus nešioja spalvingose nešynėse. Lietuvaitė atvyko dirbti vaikų darželyje, kurį čia įrengė vienuolės seserys iš Italijos ir misionierės iš Brazilijos. Dažnai vaikučiams trūksta maisto. Vietinai gyventojai į vaikų darželį žiūri įtariai, nes jų vertinimu, švarus, tvarkingas pastatas gali būti skirtas tik turtingiesiems. Norint ką nors geresnio atlikti, reikia milžiniškų pastangų įtikinti vietinius žmones. Bet lietuvaitė sako, jog tai jos prasmingiausi metai padėti tiems vaikučiams ir pamilusi juos. Patirtas džiaugsmas čia nenuperkamas už jokių pinigų, pasakoja lietuvaitė „Veido“ žurnalui.

Lietuvos mokyklų direktoriai įpareigoti abiturientams brandos atestatus išduoti iki liepos 15 d. Brandos atestatui gauti mokinys turi būti išlaikęs du egzaminus. Iš viso mokinys gali rinktis ir laikyti ne daugiau kaip penkis egzaminus.

Kovo mėnesį įsteigta nauja partija – Lietuvos žaliųjų sąjūdis. Jau įregistruota ir jos įstatai patvirtinti Juridinių asmenų registre. Teisingumo ministerija pripažino šios partijos įstatus. Šiuo metu Lietuvoje oficialiai įregistruota 41 partija.

Nori vykti į Sibirą. Pasibaigus pirmajam projekto „Misija Sibiras 2011“ dalyvių atrankai, organizatoriai gavo daugiau nei 1.300 asmenų anketų, norinčių vykti į Sibirą. Iš jų 70 atrinktųjų bus pakviesti į birželio 28-29 dienomis vykstantį antrąjį atrankos patikrinimą – bandomąjį žygį Aukštaitijos miškuose. Šią vasarą bus surengtos dvi ekspedicijos – į Tomsko sritį Rusijoje ir į Tadžikistaną.

Iš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų neseniai pašalintą buvusio Tautininkų frakcijos pirmininką iš karto gynė ne tik didelė dalis partijos Seimo frakcijos narių, bet ir pati Seimo pirmininkė Irena Degutienė. Gintaras Songaila sulaukė dar svaresnės paramos – jį užstojo partijos politikos komitetas, vadovaujamas dešiniųjų europarlamentaro Vytauto Landsbergio. Landsbergio komitetas kreipėsi į partijos tarybą, ar Songaila buvo pašalintas pagrįstai.

Komanda be Lino Kleizos. Žymusis krepšininkas Linas Kleiza 2010 metų birželį įsteigė savo vardo labdaros ir paramos fondą, kuris teikia finansinę paramą vaikų globos namams ir panašioms socialinėms institucijoms, besirūpinančioms vaikais, ypač našlaičiais. Šiuo metu jis sveiksta po artroskopinės operacijos, kuri padeda užaugti naujai kremzlei. Linas Kleiza Lietuvoje tęsia reabilitaciją. Nemanoma, kad jis galėtų žaisti Lietuvos valstybinėje krepšinio komandoje Europos čempionate. Lietuvos krepšinio komandos treneris Kęstutis Kemzūra gailisi, kad neturės L. Kleizos, bet „kremzlei neįsakys greičiau augti“, – sakė treneris.

Lauks rusų. Palangos viešbutis „Auska“ pasižymi paprasčiausiems žmonėms sunkiai protu suvokiamomis kainomis. „Lietuvos rytas“ rašo, kad tas pajūrio viešbutis, kuriame anksčiau ilsėdavosi šalies vadovai, 10 metų išsinuomojusi sostinės įmonė lauks turtinųjų rusų. Čia liuksusinių kambarių kaina siekia 3,800 litų už parą.

Panevėžyje keičiantis miesto tarybos kadencijoms, kaitaliojami ir gatvių pavadinimai. Valdžioje buvę konservatoriai praėjusiais metais nutarė įamžinti perversmo būdu į valdžią Antaną Smetoną atvedusio Lietuvos kariuomenės generolo Povilo Plechavičiaus atminimą ir jo vardu pavadino Perkūno gatvę, tuo tarpu šią kadenciją valdžią perėmus socialdemokratams, liberalams, „darbiečiams“ ir „tvarkiečiams“ sugrąžintas ankstesnis gatvės pavadinimas – Perkūno.

Vilniaus miesto 1 apylinkės teismas birželio 2 d. nusprendė nutraukti Seimo nariui Evaldui Lementauskui iškeltą baudžiamąją bylą dėl Vilniaus miesto tarybos nario Vido Urbonavičiaus papirkimo. Taip E. Lementauskas išvengė apkaltinamojo nuosprendžio – laisvę politikui padovanojo jį baudžiamojon atsakomybėn patraukti neleidęs Seimas.

ELTA, LRT, delfi.lt

Didžiosios Britanijos karalienė Elžbieta su oficialiu vizitu iškilmingai, gaudžiant 41-nai šūvių salvei, gegužės 24 d. sutiko JAV prezidentą Barack Obama atvykstant į Buckingham rūmus Londone. Princas Pilypas ir JAV prezidento žmona Michelle seka juos.

AP

LIETUVAI SVARBU, KAD NATO GARANTUOTŲ SAUGUMĄ VISOMS SAVO SĄJUNGOS NARĖMS, O NE RUSIJA

Varšuva, gegužės 27 d. (LRT). Varšuvoje besilankančios Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės teigimu, Lietuvai svarbu, kad visoms narėms saugumą užtikrintų NATO, o ne Rusija. Tokius šalies vadovės žodžius po susitikimo su Latvijos ir Estijos prezidentais Lietuvos ambasadoje cituoja Prezidentūra.

„Artėjant NATO viršūnių susitikimui kitais metais JAV, kviečiau Baltijos šalis ir toliau laikytis vieningos pozicijos dėl priešraketinės gynybos ir NATO santykių su Rusija šioje srityje. Lietuvos interesams itin svarbu, kad visoms NATO narėms saugumą garantuotų aljansas, o ne Rusija“, – teigia prezidentė.

RUSIJA NORI GRĮŽTI PRIE PENKMEČIO PLANŲ

Maskva, birželio 2 d. (LRT). Valdančiosios „Vieningosios Rusijos“ ir neseniai sukurto „Visos Rusijos liaudies fronto“ rinkimų programa pristatys Rusijos vystymosi penkmečio planą. Šią programą parašys specialiai sukurtas Socialinių, ekonominių ir politinių tyrimų institutas, kuriam vadovauja

Trišaliame Baltijos šalių vadovų pokalbyje D.Grybauskaitė pabrėžė tolesnę Baltijos šalių bendradarbiavimo svarbą saugumo ir energetikos srityse. Pasak Lietuvos vadovės, Baltijos ša-

lims taip pat ne mažiau svarbu ir energetinė nepriklausomybė bei su tuo susiję regiono plėtros projektai, tokie kaip elektros jungtys tarp Baltijos šalių bei Skandinavijos, suskystintų dujų terminalų statyba.

Deauville mieste, Prancūzijoje, gegužės 26 d. vyko Aštuonių didžiųjų valstybių prezidentų pasitarimas svarbiais šio meto pasaulio klausimais. JAV prez. Barack Obama kalbėjosi ir su Rusijos prez. Dmitrij Medvedev dėl Rusijos priėmimo į Pasaulio prekybos organizaciją. Dėl Amerikos branduolinės gynybos raketų Rytų Europoje D. Medvedev pareiškė didžiulį nepasitenkinimą.

NYT

buvęs Čiuvašijos prez. Nikolaj Fedorov, praneša lenta.ru. Jo teigimu, parengtoje programoje bus pateiktas ir penkmečio plano įvykdymo grafikas, taip pat pristatytos baudų rūšys už jo neįgyvendinimą.

„Vieningoji Rusija“ priims rinkimų programą suvažiavi-

me, kuris įvyks rudenį. Jame bus patvirtintas ir kandidatų į Valstybės Dūmą sąrašas.

Kiek anksčiau „Vieningosios Rusijos“ aukščiausios tarybos vadovas Borisas Gryzlovas pareiškė, kad „Liaudies fronto“ dalyviai galės pretenduoti į 150 vietų partijos sąrašą. Tuo metu į „Liaudies frontą“ jau užsirašė beveik 450 organizacijų.

„Visos Rusijos liaudies frontas“ kuriamas siekiant visuomenines organizacijas konsoliduoti aplink premjerą Vladimir Putin.

Penkmečių praktika buvo taikoma Sovietų Sąjungoje ir tai buvo skiriamuoju planinės ekonomikos bruožu. Penkmetinių planų kūrimu užsiimdavo Valstybinis planavimo komitetas, kuris nurodydavo, kiek turi būti išgauta gamtinių išteklių, pastatyta gamyklų ir pan.

Mitt Romney, buvęs Massachusetts gubernatorius, paskelbė savo kandidatūrą JAV prezidento pareigoms. Nuotraukoje jis kartu su žmona Ann.

GI

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KADA ŽEMAITIJA GRAŽINTA LIETUVAI

Manoma, kad Žalgirio mūšis buvo ir dėl Žemaitijos. Dabartiniai lenkų istorikai rašo, kad Lenkijai buvo naudingas vokiečių ordino nusilpimas, tačiau Lietuva gavo tai, dėl ko ir pradėjo karą – Žemaitiją. Prieš 600 metų įvyko Torunės taika, kurioje Ordinas pripažino savo pralaimėjimą.

Kryžiuočių vokiečių ordinas Žemaitiją prisijungti norėjo jau 1253-čiais – Mindaugo karūnavimo metais, nes Mindaugas buvo užrašęs žemaičius Vokiečių ordinui kaip atsilyginimą už pagalbą vidaus kare, bet Žemaitija pasipriešino ir 1260 m. liepos 13 d. nugalėjo ordiną Durbės mūšio metu. Žemaičių laimėjimas lėmė Mindaugo atšalimą krikščionybei ir ordino globos atsisakymą. Bet kovos su vokiečiais truko 150 metų, kurių metu labai daug nukentėjo Žemaitija. Pagaliau jos gynybai buvo sutelktos visos Lietuvos ir jai priklausiusios Rusios jėgos.

Kęstučio vėliau ir Vytauto kovos su Jogaila pavertė Žemaitiją derybų objektu. Apie tai išsamiai rašo istorikas V. Almonaitis savo veikale: „Žemaitijos politinė padėtis 1380-1410 metais”.

Vokiečių ordinas Žemaitijoje buvo įsigalėjęs 1406-1410 metais, net statėsi savo pilis. Visa tai nepatiko Vytautui, nors ir buvo oficialiai atsisakęs savo teisių į Žemaitiją, bet ruošėsi lemiamam smūgiui su Ordinu, kad neberekėtų Žemaitiją perleidinėti jiems.

Vytauto karių padedamas, 1409 m. gegužėje įvyko Žemaičių sukilimas, sunaikinęs vokiečių ordino pajėgas. Žemaičių sukilimas privedė prie to, kad 1410 m. liepos 15 d. įvyko Žalgirio mūšis. Ordinas tapo nugalėtas visiems laikams.

1411 m. vasario 1 d. sudaryta Torunės taika patvirtino Vytauto teisę į Žemaitiją iki jo ir Jogailos mirties. Bet dėl Žemaitijos statuso ir ribų vyko kovos, kartais net ir ginklus naudojant. Žemaitijai sienas Vytautas norėjo turėti kuo plačiausias, kadangi žemaičiai sugebėjo ir savarankiškai kovoti prieš ordiną. Jis dar prie sutartį suskubo užimti prarastą Veliuoną ir Jurbarką (*vokiečių 1343 m. pastatytą Georgenburgą*). Kai Vytautas Veliuonoje atstatė pilį, tai labai suerzino kryžiuočius.

Torunės taika buvo pirmoji Ordino sudaryta taika, kuri reiškė jo pralaimėjimą. Sienų ginčą abi pusės patikėjo Vengrijos karaliui Zigmantui Liuksemburgiečiui. Sprendimas, jo pasiuntinio Benedikto Makro dėka, buvo palankus Lietuvai. Žemaitijos dalimi buvo pripažinta ir Klaipėda. Tačiau Ordinas magistras Henrik Plauen nesutiko ir buvo surengtas Lietuvos ir Lenkijos naujas žygis į Prūsiją. Vokiečiai vengė atviro mūšio. Tada buvo sudarytos paliaubos ir ginčas perkeltas į Vatikano Konstancos mieste vykstantį suvažiavimą 1414-1418 metais. Šio suvažiavimo sprendimu buvo įsteigta Žemaičių vyskupystė – Vytauto ir Jogailos politinis laimėjimas.

1422 m. rugsėjo 27 d. prie Melno ežero, Prūsijoje, netoli Žalgirio mūšio vietos, buvo sudaryta taika, kuria vokiečių Ordinas visiems laikams atsisakė Žemaitijos ir Melno taika buvo ratifikuota Veliuonoje 1423 metų gegužę. Dviejų šimtmečių Lietuvos karas su vokiečių Ordinu buvo baigtas visiems laikams.

S. Tūbėnas

TIRDAMA SAUSIO 13-OSIOS BYLĄ PROKURATŪRA PADARĖ NE VISKĄ

Prokurorai nepadarė visko, ką galėjo, tirdami 1991 metų Sausio 13-osios įvykių bylą, konstatuojama parlamentinio komiteto išvadų projekte.

Išvadų projektą parašiusio Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto (TTK) pirmininko Stasio Šedbaro teigimu, ne iki galo išnaudotos galimybės reikalauti, kad Rusija ir Baltarusija išduotų sunkiais nusikaltimais kaltinamus asmenis arba kad jos pačios perimtų baudžiamąjį jų persekiojimą. Parlamentaras pripažįsta, kad tai greičiausiai nebūtų davę postūmių byloje, bet būtų svarbu politiškai. „Būtų Baltarusija ir Rusija papriekaištavusios, paprotestavusios, tai vėl būtų tam tikras politinis signalas, kad šitos šalys dangsto (...) nusikaltėlius prieš žmogiškumą. Jeigu visi tokie veiksmai neduotų rezultato galutinio baudžiamojo proceso prasme, duoda rezultatą ginant Lietuvos interesus”, - žurnalistams po komiteto posėdžio sakė S.Šedbaras. Jo teigimu, jei Seimas pritartų jo parengtoms išvadoms, dėl kurių komitetas turėtų apsispręsti kitame posėdyje, jos būtų pamoka institucijoms.

„To, kas buvo, nebepakeisi, bet valstybės institucijos vertinimas - turiu galvoje prokuratūrą, šalia prokuratūros veikiančių institucijų, galbūt ir nacionalinio Interpolo biuro aktyvumą - tai parodytų, kad taip negalima dirbti, kaip buvo dirbama. Ateičiai, aš manau, tai galėtų būti visą laiką prisimenama, kad šitaip savo žmonių, nukentėjusių asmenų atžvilgiu valstybės institucija elgtis negali, taip atsainiai daryti”, - dėstė S.Šedbaras.

Generalinio prokuroro pavaduotojas Andrius Nevera savo ruožtu sakė negalintis sutikti su visa komiteto išvados projekte prokuratūrai adresuota kritika. „Aš tikrai nenorėsiu kalbėti apie konkrečias faktines aplinkybes. Galima būtų pasakyti tiktai viena - prokuratūra negali sutikti absoliučiai su visais teiginiais, kurie išdėstyti išvadose. Jeigu kalbėtume apie tam tikras šios bylos problemas, reikia kalbėti apie tam tikrus laikotarpius. Negalima vertinti, kad šiandien turime labai blogą situaciją, nes ji iš tikrųjų keičiasi”, - žurnalistams sakė jis.

Ir S.Šedbaras sutiko, kad „įvairiais etapais buvo skirtingu intensyvumu byla tiriami”.

Išvados projekte teigiama, kad Generalinė prokuratūra šioje byloje ne visada laikėsi baudžiamojo proceso principo procesinius veiksmus atlikti per įmanomai trumpiausią laiką, tačiau pats Seimas, 1994 metais gavęs tuomet generalinio prokuroro pareigas ėjusio Artūro Paulausko siūlymus keisti Baudžiamojo proceso kodeksą, neleidusį parengtinio tardymo atlikti nedalyvaujant kaltinamajam, juos padėjo į stalčių.

„Paaškęjo, kad pasiūlymai pakeisti Baudžiamojo proceso kodeksą, kad galėtų baigtis ikiteisminis tyrimas nesant pasislėpusių įtariamųjų, tiesiog buvo padėtos į stalčių. Juos archyve radome be jokios eigos, be jokių rezoliucijų, nei komitetas, nei tuo labiau Seimas jų nesvarstė. Tai iš tiesų šiuo atveju sakyti, kad prokuratūra niekada nesiėmė priemonių pakeisti Baudžiamojo proceso kodekso, mes jau neturime

tokios teisės. Žinoma, po to praėjo labai daug metų, kol jie dar kartą kreipėsi, bet čia kitas dalykas”, - dėstė S.Šedbaras.

Minėti pakeitimai Baudžiamojo proceso kodekse padaryti praėjusiais metais.

TTK pirmininkui užkliuvo ir tai, kad Generalinėje prokuratūroje vykusiam tarnybiniam patikrinimui dėl galimo bylos vilkinimo vadovavo tuometinis generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis, nors jis pats kuravo departamentą, kuris tyrė bylą. **„Tarnybinių patikrinimą atliko tas pats asmuo, kurios pareiga buvo kontroliuoti bylos tyrimą. Kitaip sakant, pats save tikrino”**, - sakė S.Šedbaras ir tokią situaciją įvertino kaip „netoleruotiną”. Jis teigė siūlantis tyrimą tarnybinių tyrimą atlikti iš naujo.

Dėl išvadų projekto dar balsuos TTK ir Seimas.

Pernai rudenį parlamento vadovė Irena Degutienė ir kai kurie kiti valdantieji politikai apkaltino Generalinę prokuratūrą neveiklumu tiriant 1991 metų Sausio 13-osios įvykių bylą. I.Degutienė pavedė TTK atlikti parlamentinį tyrimą, ar prokurorai nevilkino šios rezonansinės bylos tyrimo.

1991 metų sausio 13 dieną per sovietų kariuomenės veiksmus Vilniuje, kai karine jėga mėginta nuversti teisėtą Lietuvos valdžią, žuvo 14, nukentėjo daugiau kaip 1,000 beginklių žmonių.

Daugelis Sausio 13-osios bylos kaltinamųjų, tarp jų - ir nuteistasis Stanislas Mickevičius, išvengė bausmės, nes pasislėpė nuo Lietuvos teisėsaugos Rusijoje ir Baltarusijoje. **LRT**

LATVIJOS PREZIDENTU IŠRINKTAS ANDRIS BĖRZINIS

Ryga, birželio 2 d. (ELTA). Latvijos Seimas slaptu balsavimu šalies prezidentu išrinko parlamento narį, atstovaujantį Žaliųjų ir valstiečių sąjungai, buvusį bankininką Andrį Bėrzinį.

Už A.Bėrzinį per pakartotinį balsavimą balsavo 53 Seimo deputatai, prieš jį buvo 44, o už dabartinį prezidentą Valdį Zatlerą - 41, prieš - 56 deputatai. Trys deputatai balsavo prieš abu kandidatus, du balsalapiai pripažinti negaliojančiais.

V.Zatlerui prezidentinė kadencija baigiasi šiemet liepos 7 dieną. Jis yra pirmasis Latvijos prezidentas neperrinktas antrai kadencijai. Anksčiau vieną kadenciją (1927-1930 metais) prezidentavo tik Gustavas Zemgalis, bet jis pats atsisakė balotiruotis antrajai kaden-

cijai.

Per pirmąjį balsavimą ketvirtadienį Latvijos įstatymų leidėjai nesugebėjo išrinkti naujo šalies prezidento nes nė vienas iš dviejų kandidatų nesurinko reikalingo 51 balso. Tada už V.Zatlerą balsavo 43, o už A.Bėrzinį - 50 deputatų.

Pirmo turo nepakako

Latvijos Seimas naujo prezidento neišrinko per pirmąjį balsavimą, įvyko antrasis turas. Latvijos įstatymų leidėjai nesugebėjo išrinkti naujo šalies prezidento per pirmąjį balsavimą ketvirtadienį, nes nei vienas iš dviejų kandidatų nesurinko reikalingo 51 balso.

Pirmojo metu už kadenciją baigiantį prezidentą Valdį Zatlerą balsavo 43 Seimo nariai, o buvęs bankininkas Andris Bėrzinis surinko 50

balsų. Vienas balsalapis buvo pripažintas negaliojančiu, o penki deputatai balsavo prieš abu kandidatus.

Prezidentas - milijonierius

A. Berzinis yra milijonierius ir vienas iš stambių Latvijos žemės savininkų. Politikui priklauso apie 30 žemės sklypų ir statinių įvairiose šalies vietose.

A. Berzinio banko sąskaitose – daugiau nei 2 mln. eurų (6 905 600 Lt). Jis turi 2007 m. „Mercedes” markės automobilį.

Padirbęs „Unibanka” vadovo pareigose už didelį atlyginimą, A. Berzinis gauna greičiausiai didžiausią Latvijoje pensiją – apie 4,900 latų (apie 23,855 Lt).

Politikas turi paėmęs paskolų už 1 mln. eurų (apie 3,5 mln. Lt), o pats paskolinęs 7 mln. latų (34 080 000 Lt).

Washington, D.C., gegužės 25 d. (LR ambasados JAV inf.). Lietuvos parlamentarų ir diplomatų delegacija gegužės 24 dieną Washington D.C. susitiko su demokratų daugumos JAV Senate vadovo pavaduotoju, lietuvių kilmės senatoriumi Richard J. Durbin, kuriam padėjojo už ilgametę paramą Lietuvai.

Susitikime dalyvavę Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Emanuelis Zingeris, Seimo narys Mantas Adomėnas ir užsienio reikalų viceministras Egidijus Meilūnas pakvietė senatorių toliau bendradarbiauti stiprinant Lietuvos ir JAV ryšius.

Lietuvos ir JAV politikai bei diplomatai taip pat aptarė padėtį Baltarusijoje ir Lietuvos kaimynystėje planuojamų statyti atominį elektrinių saugumo klausimus.

Lietuvos atstovai paprašė JAV, kad įgyvendinamų energetinių projektų saugumas taptų JAV dialogo su Rusija dalimi.

Tą pačią dieną delegacija Lietuvos ambasadoje Washington D.C. susitiko su

LIETUVOS ATSTOVŲ PADĖKA UŽ ILGAMETĘ PARAMĄ

Pasitarime su senatoriumi R. Durbin (iš k.): Lietuvos Seimo URK pirmininkas E. Zingeris, Europos Parlamento narys V. Landsbergis, JAV senatorius R. Durbin, LR URM viceministras E. Meilūnas ir Seimo narys M. Adomėnas.

LR ambasados JAV nuotr.

JAV Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininke Ileana Ros-Lehtinen.

Ambasadoje surengtame renginyje dalyvavo JAV Kongreso narys Mario Diaz-Balart, valstybės sekretorės padėjėjas Michael Posner, kiti JAV administra-

cijos ir Kongreso pareigūnai, Nacionalinio demokratijos fondo (National Endowment for Democracy) prezidentas Carl Gershman, nevyriausybinių politikos institutų Atlanto taryba (Atlantic Council) ir Paveldo fondas (The Heritage Foundation) atstovai, užsienio

valstybių ambasadoriai, žurnalistai, verslo ir JAV lietuvių bendruomenės nariai.

„Džiaugiamės galėdami pasveikinti Atstovų Rūmų užsienio reikalų komiteto pirmininkę Lietuvos ambasadoje, kuri simbolizuoja Lietuvos laisvę ir JAV vyk-

dytos Lietuvos aneksijos nepripažinimo politiką”, – sakė užsienio reikalų viceministras Egidijus Meilūnas.

Susitikime I.Ros-Lehtinen įvertino šią vasarą besibaigiančią dvejų metų trukmės Lietuvos pirmininkavimą Demokratijos bendrijai.

B.KOMOROWSKIS SVEČIUS PRIIMA „LENKIJOS KARALIŲ IR LIETUVOS DIDŽIŲJŲ KUNIGAİKŠČIŲ RŪMUOSE”

Varšuva, gegužės 27 d. Varšuvoje prasidėjo 17-asis Vidurio Europos valstybių vadovų susitikimas. Renginio metu taip pat numatomas susitikimas su JAV prezidentu Barack Obama.

D. Grybauskaitė į Varšuvą atvyko gerai nusiteikusi. Oficialioje sutikimo ceremonijoje šalies vadovė ilgai šnekėdavosi su Lenkijos prezidentu Bronislaw Komorowski.

Nors oficiali Vidurio Europos valstybių vadovų susitikimo darbotvarkė daugiausiai susijusi su demokratiniais procesais, Europos Sąjungos ir NATO plėtra, D. Grybauskaitė neslepia, kad su B. Obama sieks aptarti ir opius saugumo klausimus.

„Varšuvoje kelsiu klausimus, kurie ypač aktualūs Lietuvai ir kitoms NATO pasienyje esančioms šalims. Mes siekiame, jog priešraketinė NATO gynybos sistema, dėl kurios susitarėme pernai Lisabonoje, apimtų visas aljanso šalis”, - renginio išvakarėse sakė D. Grybauskaitė. Šiuo klausimu Lietuvos vadovė paremti žada ir Lenkijos prezidentas B. Komorowski. Jis prieš viršūnių susitikimą Lenkijos žiniasklaidai sakė laukiantis, kad JAV oficialiai išreikš pritarimą tolesniam kariniam bendradarbiavimui – taip pat ir NATO priešraketinės gynybos plėtrai.

Į Varšuvą atvažiavo dvi

dešimtys regiono valstybių vadovų. Vakare įvyko bendra Vidurio Europos šalių vadovų ir JAV Prezidento B. Obamos vakarienė. Vakarienės metu prezidentė kalbėjo apie pernai NATO viršūnių susitikime Lisabonoje priimtų sprendimų įgyvendinimą, Baltijos regiono saugumo ir transatlantinio bendradarbiavimo klausimus.

JAV prezidentas padėjo gėlių ant nežinomo kario kapo ir prie paminklo Varšuvos žydų geto didvyriams. Po to B. Obama atvyko į prezidento rūmus oficialiai vakarienei su Vidurio Europos šalių vadovais.

Beje, į viršūnių susitikimą atvyko ne visi kvieisti valstybių vadovai. Serbijos prezidentas boikotuoja susitikimą dėl to, kad jame dalyvauja Kosovo vadovas. Taip pat pranešama, kad į renginį atsisakė atvykti ir Rumunijos prezidentas.

Dėl JAV prezidento vizito Varšuvoje itin sustiprintas saugumas. Prezidento rūmai visuomenei neprieinami ir atitverti tvora, visą teritoriją stebėjo policijos bei saugumo pajėgos, dangaus erdvę prižiūrėjo sraigtasparniai.

Priminė, kad rūmai ne tik lenkų, bet ir lietuvių. Atidarydamas viršūnių susitikimą, Lenkijos prezidentas B. Komorowski nepraleido progos prisiminti bendrą Lenkijos ir Lietuvos istoriją. Politikas teigė, esą simboliška, kad ren-

ginys vyksta Lenkijos karalių ir Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmuose, kurie andai buvo sugriauti ir „atstatyti bendromis jėgomis”.

Pastaruoju metu itin daug kalbama apie galimybę Lietuvoje ir Lenkijoje išgauti skalūnines dujas. Jų gavyboje gali dalyvauti ir amerikiečių verslas. Tačiau Lenkijos prezidentas B. Komorowski teigia, kad susitikime su B. Obama šis klausimas nebuvo svarbiausias.

Lenkijos vadovas teigė, jog

su B. Obama aptarė glaudesnio ekonominio bendradarbiavimo, saugumo ir vizų klausimus. „Skalūninių dujų reikalas – tai verslo, o ne administracijos problema”, - Lenkijos žiniasklaidai sakė B. Komorowski. Vis dėlto jis pridūrė, kad dėl energetinio regiono saugumo skalūninių dujų išgavimu turi rūpintis tiek Lenkija, tiek JAV.

Rusijos žiniasklaida: nuo ko jie nori gintis? Tuo tarpu Rusijos žiniasklaida gana kritiškai žvelgia į vieną svarbiausių Vidurio Europos šalių vadovų susitikimo su B. Obama

punktų – regiono saugumo stiprinimą.

„Saugumo užtikrinimo planai neturi nė menkiausios prasmės, - rašo laikraštis „Nezavisimaja Gazeta”, apžvelgdamas lenkų politikų keliamus savo šalies ir viso regiono saugumo klausimus. – Nuo ko (Lenkiją) turėtų ginti amerikiečių karinės oro pajėgos? Neoficialiai kalbama apie „Rusijos grėsmę”. Bet net jeigu nutiktų tai, kas yra neįmanoma, viena naikintuvų F-16 eskadrilė jokių būdu neužtikrins lenkų saugumo.”

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

LIETUVIAI, IŠGELBĖJĘ ŽYDŲ GYVYBĘ

BRONIUS GOTAUTAS (1901-1960)

Kaunas, vienuolyno patarnautojas

APDOVANOTAS PASAULIO TAUTŲ TEISUOLIO ATMINIMO MEDALIU
IR GARBĖS RAŠTU (1974)

Visa mūsų šeima slapstėsi skirtingose vietose, bet mes visada susirinkdavome pas motiną Parodos g. 11. Ten mes pastogėje buvome net slėptuvę įsirengę. Ten dažnai užeidavo ir Bronius Gotautas, su kuriuo man teko nemaža pabendrauti. Bronius buvo nepaprastai įdomus žmogus. Kai aš vieną kartą jo paklausiau, kodėl jis netapo vienuoliu, o tik broliuku, t.y. vienuolyno patarnautoju, jis atsakė, kad, norint tapti vienuoliu, reikia mokslo. Bronius buvo nepaprastai taurios sielos žmogus, bet iš tiesų bemokslis. Aš net abejoju, ar jis buvo raštin-

Bronius Gotautas (1940)

gas. Apie politiką, filosofiją ir net religiją jis niekada nekalbėdavo. Jam buvo svetimas religinis fanatizmas, jis niekada neversdavo ir net

nesiūlydavo žydams pereiti į katalikų tikėjimą, kaip tai darė kiti kunigai. Tačiau prieš valgydamas Bronius visada tylom sukalbėdavo maldą ir persižegnodavo. Jo pašaukimas buvo tarnauti žmonėms. Jis gyveno labai asketiškai, drabužiai - lopas ant lopo, bet visuomet švarūs; batus avėdavo tik žiemą, vasarą vaikščiodavo basas. Nuolatinės gyvenamosios vietos taip pat neturėjo. Kur užklupdavo jį naktis, ten ir nakvodavo. Reikia ypatingai pabrėžti - viską jis darė be jokios naudos sau. Aš nežinau nė vieno jo išgelbėto žmogaus, iš kurio jis

būtų paėmęs pinigų ar kokių kitų dovanų. Jis niekada nepasakodavo apie išgelbėtuosius žmones, neminėdavo jų pavardžių. Bronius parūpindavo žydams ne tik dokumentų, bet, svarbiausia, surasdavo jiems prieglobstį. Tam jis pasitelkdavo savo labai gausius pažįstamus, eilinius miesto ir kaimo žmones. Jis artimai bendravo su kunigu Algirdu Mykolu Dobrovolskiu, kuris jam parūpindavo fiktyvius pasus ar krikšto dokumentus. Bronius Gotautas buvo visų labai gerbiamas, visų mielai priimamas. Puikus psichologas. Geraį pažinojo žmones,

su kuriais jam teko bendrauti, išmanė kiekvieno privalumus ir trūkumus. Vienais jis visiškai pasitikėjo, kitiems ne viską pasakydavo.

Paskutiniais okupacijos metais gestapas, informuotas apie Gotauto veiklą, pradėjo jo ieškoti. Bet kaip pagauti tokį žmogų, kuris ir pats nežino, kur bus rytoj?

Apie 1946 m. mano tėvas gavo Broniaus laišką iš Vakarų Vokietijos (greičiausiai laišką rašė kas kitas, Bronius tik diktavo). Laiške Gotautas rašė, kad jis sunkiai sirgęs, buvęs stovykloje ir atsargiai klausė, ar jam verta grįžti. Mes pasitarėme ir, žinodami, kaip tuo laiku buvo elgiamasi su tokiais grįžtančiais, labai diplomatiškai patarėme jam negrįžti. Taip ryšiai su juo nutrūko.

Iš leidinio „Gyvybę ir duoną nešančios rankos“.

LIETUVOS KARO AKADEMIJOS KARIŪNAI STUDIJUOS JAV

Birželio 1 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, Vilniuje kariūnams – Zigmui Polinauskui ir Justui Zarankui – įteikti vardinių stipendijų sertifikatai studijuoti prestižinėse Jungtinių Amerikos Valstijų karo akademijose.

Geriausiems atranką praėjusiems kariūnams vardinius stipendijų pažymėjimus įteikė ir sveikinimo žodį tarė JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse ir Lietuvos krašto apsaugos viceministrė Indrė Pociūtė-Levickienė. Iškilmėse taip pat dalyvavo Prezidentės vyriausiasis patarėjas Jonas Markevičius, stipendininkų šeimos nariai bei artimieji, JAV ambasados atstovai, LKA vadovybė ir kiti svečiai.

Karo akademijos pirmo kurso **krn. Z. Polinauskas** studijuos JAV karinių oro pajėgų akademijoje Colorado Springs mieste (CO), o antrakursis **krn. J. Zarankus** mokslus tęs Sausumos pajėgų akademijoje West Point (NY).

„Šiems jaunuoliams ši diena yra ilgo ir sunkaus paraiškų pildymo bei atrankos proceso

dalinius, bijodami sovietų armijos represijų, susidorojimo su jų šeimomis. Tačiau manoma, kad taip nukentėjusių jaunuolių galėjo būti kur kas daugiau - apie 200.

1,465 vaikinai, norėdami išvengti prievartinės tarnybos ir sovietų armijos ar valdžios atstovų represijų, buvo priversti slapstytis, keisti gyvenamąją vietą, palikti šeimą. Pasak KAM, taip apribotos jų teisės į laisvą pasirinkimą dirbti, mokytis, užsiimti kita veikla. **ELTA**

kulminacija. Jų fiziniai, psichologiniai ir akademiniai gebėjimai buvo nuodugnai patikrinti, ir gauti rezultatai buvo puikūs. Aš be jokių abejonių rekomenduoju juos paskyrimams studijuoti karo akademijose. Akivaizdu, kad jie yra geriausi iš geriausių“, – kalbėjo JAV ambasadorė A. E. Derse.

Atranka studijuoti JAV karo akademijose yra sudėtingas procesas, kurio metu tenka konkuruoti su daugybe kitų kandidatų. Kiekvienais metais konkursuose dėl riboto skaičiaus paskyrimų dalyvauja tūkstančiai jaunuolių iš Jungtinių Amerikos Valstijų ir iš šimto penkiasdešimt aštuonių kitų šalių. Šiais metais JAV karo akademija ir Oro pajėgų akademija skyrė tik po 15 vietų, į kurias galėjo pretenduoti studentai iš užsienio. Lietuva į atrankas siunčia labai stiprius kandidatus. Ši tradicija buvo išlaikyta ir šiais metais.

Šiuo metu JAV karo aukštosiose mokyklose pagal JAV valstybės stipendijas studijuoja devyni Lietuvos kariūnai. Nuo 2004 metų įvairias JAV karines mokyklas baigė 20 Lietuvos kariūnų.

Sėkmingai JAV aukštąsias karo mokyklas baigusiams studentams suteikiamas bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir Lietuvos karininko laipsniai, karininkai priskiriami tarnauti Lietuvos kariuomenės padaliniuose.

Šių metų liepos 1-3 dienomis, Airijoje įvyks jau septintąjį kartą organizuojamas kasmetis Europos lituanistinių mokyklų festivalis „Draugystės tiltas“.

Lietuva laiminga, kad turi Mikalojų K. Čiurlionį, kuris ir po šimto metų, kai minime jo mirties metines, mums ir pasauliui tebegarsina savo kūryba lieuvių tautą. Nuotraukoje, po įvykusio mūsų genijaus prisiminimo New Yorke, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Valdemaras Sarapinas, smuikininkė, atlikusi meninę programą Edita Orlinytė, JAV LB NY apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė ir paskaitininkas dr. Stasys Goštautas.

NUKENTĖJUSIEMS NUO SOVIETŲ KARIUOMENĖS JAUNUOLIAMS SIŪLomos KOMPENSACIJOS

Krašto apsaugos ministerija (KAM) siūlo asmenims, kurie nukentėjo 1990-1991 metais bandydami išvengti sovietų armijos, išmokėti vienkartinės 4 tūkst. litų kompensacijas.

Atitinkamą įstatymo projektą parengusi KAM siūlo, kad kompensaciją galėtų gauti jaunuoliai, atsisakę tarnybos sovietų kariuomenėje, bet prievarta paimti į dalinius, nuteisti laisvės atėmimu už pasitraukimą iš sovietų armijos arba šaukimo tarnauti joje boikotavimą, priversti grįžti tęsti tarnybos iki 1991 metų rugsėjo 7 dienos.

KAM sako, kad numčius kompensacijas bus atkurtas socialinis teisingumas, nes dalis nukentėjusių jaunuolių, kurie po 1990 metų kovo

11-osios pasitraukė iš armijos ir buvo globojami Raudonojo Kryžiaus globos skyriuje, bet tų pačių metų kovo 27 dieną sovietų desantininkų buvo pagrobti iš išvežti į Magadano sritį, tokias kompensacijas gavo.

Projekto aiškinamajame rašte rašoma, kad dėl atsisakymo tarnauti okupacinėje kariuomenėje jaunuoliai buvo sovietų armijos atstovų persekiojami beveik visą 1990-1991 metų laikotarpį.

Dalis tokių jaunuolių buvo pagrobti ir prievarta išvežti į sovietų armijos karinius dalinius, dalis nuteisti laisvės atėmimo bausmėmis, keli jaunuoliai, sovietų armijos atstovų persekiojami, žuvo, kiti, bijodami susidorojimo su jais

ar jų šeimos nariais, patys grįžo į sovietų karinius dalinius, dar kiti išvengė sovietų armijos represijų, slapstydami.

KAM duomenimis, nuo 1990 metų kovo 11 dienos prievartinės tarnybos sovietų armijoje atsisakė 1,562 jaunuoliai. Iš jų 67 buvo prievarta išvežti į sovietų karinius dalinius - iš jų 21 jaunuolis 1990 metų kovo 27-osios naktį išvežtas į Magadano sritį, kiti 46 - sugaudyti pavieniui ir išvežti į kitus sovietų karinius dalinius. 20 vaikinių nuteisti laisvės atėmimo bausmėmis, trims iškeltos baudžiamosios bylos, o trys jaunuoliai žuvo.

Be to, nustatyti keturi tarnybos sovietų armijoje atsisakę asmenys, kurie vėliau patys grįžo į sovietų armijos

Šiaulių universitetas planuoja bendradarbiauti su Kent State universitetu. Iš Lietuvos buvo atvykęs Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto katedros docentas Stasys Tumėnas, kairėje, ir tarėsi su ten veikiančiu NATO studijų centro direktoriumi dr. Victor Papacosma, norinčiu tokį skyrių įsteigti ir Šiaulių universitete. Dešinėje dr. Viktoras Stankus, Lituanistinės programos Kent State universitete pirmininkas. Norima pasirašyti abiejų šalių studentų ir dėstytojų mainams susitarimą.

ČIKAGOJE FESTIVALIS „LIETUVOS DIENA”

Čikagos centrinėje aikštėje Daley Plaza birželio 3 dieną vyko trečiasis Lietuvos generalinio konsulato Čikagoje rengiamas festivalis „Lietuvos diena”. Jame tradiciškai vyko rankdarbių, meno kūrinių, akse-suarų, lietuviškų gaminių ir suvenyrų mugė. Joje dalyvavo Balzeko lietuvių kultūros mu-ziejus, Čikagoje veikiančios

parduotuvės, maisto tiekimo įmonės, lietuviškų patiekalų restoranas. Apie artėjančią Europos vyrų krepšinio čempionatą Lietuvoje priminė filmas „Lietuvos krepšinis 1920-2004”. Vidurdienį aikštėje prasidėjo Mikalojaus Konstantino Čiurlionio 100-osioms mirties metinėms paminėti skirta programa.

Atlikėjos Aldegundos vedamo pasirodymo metu koncertavo choras „Svajonė”, šoko studijos „Dance Duo” šokėjai ir lietuvių liaudies šokių grupė „Suktinis”. Vėliau vyko vaikiškų lininių drabužių, rankų darbo aprangos ir aksesuarų mados parodymas. Organizuojant festivalį ir jo metu konsulatui talkino Šiaurės Amerikos lietuvių stu-dentų sąjungos nariai. Renginį rėmė Lietuvos užsienio reikalų ministerija.

AIRIJOJE PAPIKTINO LIETUVOS AMBASADORIUS

Airijoje besilankiusius poe-tus papiktino jiems jokio dėme-sio neparodęs, o vėliau viešai apie „lietuviško žodžio svarbą” pradėjęs kalbėti Lietuvos amba-sadorius Vidmantas Purlys, rašo „Vilniaus diena”. Dubline lankėsi ir eilėraščius skaitė Aidas Marčėnas, Gintaras Grajauskas, Erika Drungytė ir Domantas Razauskas. Šie poetų skaitymai buvo festiva-lio „Poezijos pavasaris” dalis. Poetų teigimu, nors Lietuvos ambasadorius Airijoje V. Purlys aiškiai leido suprasti, kad kaž-kokie menininkai jam visai neįdomūs, paskui jis pradėjo skelbti apie „lietuviško poezijos žodžio svarbą”. „Grįžęs į Lietuvą perskai-čiau ambasados Airijoje pranešimus spaudai, kuriuose sudaro-mas įspūdis, kad ambasadorius V.Purlys savo rankomis surengė „Poezijos pavasario” skaitymus. Tai netiesa. Drįstu teigti, kad ambasadorius apskritai neprisi-dėjo prie šių skaitymų organi-zavimo. Viską padarė lietuvių bendruomenės Dubline atstovai, o V.Purlys nori susirinkti lau-rus”, - teigė D.Razauskas. Pasak jo, eiliniai emigrantai iš savo kišenės mokėjo už poetų kelio-nės viešuoju transportu, vežiojo menininkus savo mašinomis,

siekė, kad šie apie Dubliną ir jame gyvenančius lietuvius susidarytų kuo geresnį įspūdį, o V.Purlys tepasirūpino „keliais gabalėliais sūrio ir pora butelių lietuviško alaus”. „V.Purlys nei savo, nei am-basados vardu nenupirko nė vienos mūsų atvežtos lietuviškos knygos. Ir tai nenuostabu, nes jis akivaizdžiai apie nė vieną iš mūsų nebuvo girdėjęs. Net apie A.Marčėną, kuris yra Nacionalinės premijos lau-reatas. Suprantu, kad poezija žmogui gali būti neįdomi. Tiesą sakant, daugeliui ji tokia ir yra. Tačiau kam tuomet reikia vai-dinti? Kam prisiimti nuopelnus už tai, ko nepadarei?” - pyko poetas. „Gyvas lietuviškos poezijos žodis yra ypač skambus tiems, kurie nutolę nuo tėvynės, tačiau nori išlikti Lietuvos kultūrinėje erdvėje, šiuo metu gerokai per-žengiančioje jos geografinės sienas. „Poezijos pavasaris” jau tapo tradiciniu, vienu reikš-mingiausių kultūros renginių Airijoje”, - po Dubline vykusių skaitymų pranešime spaudai paskelbė V.Purlys. Tokie ambasatoriaus žo-džiai Nacionalinės premijos laureatą A.Marčėną verčia tik rūgščiai šypsotis.

PAŽINKIME LIETUVOS KARDINOLĄ „MANE KUNIGYSTEI RENGĖ SKAUTŲ TARNYSTĖ ŽMONĖMS”

Kalbino Andrius Navickas ir kun. Kęstutis Dvareckas, bernardinai.lt

VI.

Kai aš išvažiavau iš Nigerijos, seminarijoje jau mo-kėsi šeši šimtai klierikų. Liko keli jaunesni airių vyskupai, o visus kitus Šventasis Sostas pakeitė vietiniais vyskupais. Reikėjo paskirti daug naujų vyskupų, tai buvo radikali Nigerijos Bažnyčios pertvarka. Netrukus Nigerijoje vyravo vietiniai vyskupai ir kunigai, girdėjau žmones sakant: paga-liau mes matome, jog tai iš tiesų yra mūsų Bažnyčia. Nigerijoje pamačiau labai gražių dalykų, kurie būdingi tik Afrikai. Pavyzdžiui, nepa-prastai glaudi bendrystė. Visas miestelis yra tavo šeima. Jei pas tave atvažiuoja žmogus iš tavo miestelio, be kalbų tu turi jį priimti ir pasirūpinti. Pavyzdžiui, gelbėjantis nuo karo iš Nigerijos buvo išvežti tūkstančiai vaikų, siekiant juos apsaugoti. Popiežius Paulius VI norėjo statyti specialią našlai-čių prieglaudą, tačiau Nigerijos vyskupai pasakė, kad tikrai nereikia prieglaudos, tereikia grąžinti vaikus į šalį. Iš tiesų, kai tik penki tūkstančiai vaikų buvo grąžinti, per labai trumpą

laiką atsirado naujų globėjų. Šeimos, kurios turėjo bent ma-žiausią sąsają su vaikais, jautė pareigą juos paimti globoti. Taip pat ir pagarba tėvams. Čia kaip Senajame Testamente parašyta – „gerbk tėvą ir moti-ną”. Nesvarbu, kaip dabar jis jaučiasi, kiek jėgų turi. Žmogus gerbiamas jau už visą nueitą kelią. Paradoksaliai skamba, ta-čiau mums vertėtų iš afrikiečių pasimokyti problemų sprendi-mų būdų. Kai miestelyje reikia priimti sprendimą, susirenka seniūnas ir garbingiausieji žmonės, o tada vyksta ilgos dis-kusijos, kol prieinama prie ben-dro sprendimo. Tokių gražių pavyzdžių daug, ten yra tikras bendruomeninis gyvenimas. Iš Nigerijos pervažiavote į Olandiją – tai turėjo būti absoliutus kontrastas? Kaip man pasakė šios valstybės ambasadorius prie Šventojo Sosto, prieš man iš-važiuojant dirbti į šią šalį: „Visi olandai yra kalvinistai, ir 40 procentų kalvinistų olandų yra katalikai.” Paskui įsitikinau šių žodžių teisingumu, ta prasme,

Tarnystė Šventojo Sosto diplomatinėje tarnyboje Nigerijoje, 1972 m.

jog dalis katalikų buvo labai nusiteikę prieš Šventąjį Sostą. Tai istorijos padariniai, katalikų ir protestantų tarpusavio prie-šiškumo patirtis. Veiksnyis ir tai, kad olandai labai gerai materi-aliai apsirūpinę, sutvarkę soci-alinį gyvenimą, ir Bažnyčios jiems tarsi nereikia. Prieš karą Katalikų Bažnyčia Olandijoje turėjo savo radiją, profsąjungas, mo-kyklas, viskas buvo labai gerai suorganizuota. Olandai geri vadybininkai, viskas atrodė tvarkinga, solidu, tačiau visa tai sugriuvo kaip kortų namelis ir pakrypo į kitą kraštutinumą. Iš didelio katalikiško krašto, kuris turėjo apie penkis tūkstančius misionierių, Olandija virto Europos valstybe, kurioje vyrauja dvasia „viskas leistina” ir labai gajus išankstinis nusis-tatymas prieš Vatikaną.

Į Olandiją vykau jau kaip nuncijus, ir mano mi-sija buvo bent kiek suartinti Olandijos Katalikų Bažnyčią su Visuotine, taip pat tiesti tiltą tarp Bažnyčios ir visuomenės. Stengiausi pramokti olan-dų kalbą, ir tai irgi man buvo raktas į vietinių katalikų širdis. Olandijoje sutikau žmonių, ku-rie jautėsi visiškai izoliuoti, ir jiems labai reikėjo dvasininko, kuris išklaustų. Nuostata „vis-kas leista”, kai paneigiamos bet kokios ribos, atmetama tradicija, žmogų padaro labai vienišą ir nelaimingą. Tuo ne kartą įsitikinau per tą laiką, kai buvau Olandijoje. Čia Bažnyčia buvo nuėjusi į kraštutinumus, kurie ją pačią slėgė. Pavyzdžiui, parapijas faktiškai valdė pasauliečiai, o klebonas neturėjo jokių teisių. Nemaža dalis pasauliečių, kurie

dalyvavo valdant parapijas, buvo kunigystę ar vienuolystę palikę žmonės. Jie jautė nuos-kaudą ir priešišumą Visuotinei Bažnyčiai. Net jei parapijų veikla ir atrodė socialiai ne-blogai sutvarkyta, tačiau joje vis mažiau buvo evangelinio pamato. Kaip ir visoje visuo-menėje. Kai olando mediko paklausiau, kokias medicinos etikos problemas jam dėstė universitete, jis atsakė, kad pamena tik vieną: kaip elgtis su pacientu, kuris skundžiasi savo ankstesniu gydytoju. Apie bioetiką net nebuvo kalbama. Todėl nereikėtų stebėtis, jog katalikišku besivadinantis uni-versitetas darė eksperimentus su embrionais ir nereagavo į Šventojo Sosto teiginius, kad taip elgtis katalikiškas univer-sitetas negali. Nustota tai daryti tik dėl to, kad moteris, gimusi dirbtinio apvaisinimo būdu, pateikė ieškinį, jog ji turi teisę žinoti, kas yra jos tėvas. Sutikau ir labai priešišką tikėjimui žmonių. Tačiau kartu išmokau, kaip su jais kalbėtis. Vienas vietinis katalikas pamo-kė, kad kai priešiškas žmogus ateina, reikia leisti jam išsakyti visą susikaupusį pyktį, visus stereotipus apie Bažnyčią, o tada, kai žmogus aprimsta, jau galima argumentuotai kalbėtis ir netgi įtikinti pašnekovą. (Bus daugiau)

CHICAGO, IL

Mirusio kunigo dr. Arvydo Žygo urna su jo pelenais bus laidojama birželio 10 d. Kaune, Kristaus Prisikėlimo bažnyčios kolumbariume. Laidotuvių šv. Mišios, kurias atnašaus Kauno arkivysk. Sigitas Tamkevičius, bus Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje.

Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus vasaros gegužinė įvyks š. m. birželio mėn. 25 d. 1 val. p. p. Vilučių sodyboje, Schererville, Indiana. Daugiau informacijos gausite pas fil. Aušrelę tel. 630-243-6302. Apie savo ketinimą dalyvauti praneškite iki š. m. birželio mėn. 17 d. Iki pasimatymo gamtoje!

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija Marquette Park kviečia iš anksto registruoti vaikus, jaunimą pasiruošti sakramentams. Pamokėlių pradžia rugsėjo mėnesį. Registruotis galite parapijos raštinėje. Registruojantis prašome turėti vaiko krikšto ir Pirmos komunijos (jei priėmė/usi) liudijimus. Smulkesnė informacija tel. 773-776-4600.

„Al-anonas“ yra anoniminis būrelis asmenų, kurių gyvenimą palietė skausminga patirtis, susijusi su priklausomybės alkoholiui turinčiu ar turėjusiu asmenimi. Šis savipagalbos ir dvasinės paramos būrelis renkasi kiekvieną sekmadienį 7:15 val. v. Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Kreiptis į Dainą tel. 630- 267-7065.

Sekminių išvakarėse, birželio 11 d., šeštadienį, 5 val. p. p. vyks Pal. J. Matulaičio misijos Sekminių šventė, į kurią mielai kviečiami visi, o ypač Misijoje krikštytieji bei sutvirtintieji. Mišios bus aukojamos ir šventė vyks lauke.

Birželio 12 d., sekmadienį, PLC sodelyje vyks Gedulo ir vilties dienos paminėjimas, kurį ruošia JAV LB Lemonto apylinkė. Pradžia 10:30 val. r.

Birželio 19 d., sekmadienį

(arba gausaus lietaus atveju - birželio 26 d.) „Kunigaikščių užėja“ visus kviečia į tikrų Joninių šventę visai šeimai. Šventė vyks Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL) nuo 12 v. p. p. iki 9 val. vak. Šventės metu po sekmadieninių Mišių bus galima išvysti tautinių šokių ir dainų ansamblių pasirodymus, vyks amatininkų mugė, bus žaidžiami liaudiški ir šiuolaikiniai žaidimai, vyks įvairios rungtys, šeimos futbolo ir krepšinio turnyrai, šokių pamokos, veiks žaidimai vaikams. Organizatoriai visiems susirinkusiems žada staigmeną - vieno populiariausių Lietuvoje estradinio instrumentinio ansamblio pasirodymą.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) šeštadienį, birželio 11 d., 10 val. ryte vyks klubo „Book-of-the- Month“ renginys, kurio metu Jūratė Kazickas pristatys savo tėvo Juozo Kazicko knygą „Odyssey of Hope: The Story of a Lithuanian Immigrant's Escape from Communism to Freedom in America and the Return to his Beloved Homeland“. Renginio, vyksiančio anglų kalba, metu bus galima įsigyti autoriaus pasirašytų knygų. Po renginio vaisės. Mokestis: 5 dol.

„Tyto alba“ leidykla Lietuvoje balandžio pradžioje išleido Gabrielės Gailiūtės paruoštus jaunimo klausimus pokalbiui su tėvu Antanu Saulaičiu, SJ knygoje „Ar žmogus tikrai iš molio?“ Prieš keletą savaitių knyga buvo pristatyta Vilniaus Šv. Kryžiaus namuose, taip pat Šv. Jonų bažnyčioje.

Pokalbiai taikomi vyresniesiems paaugliams, studentams, jaunesniems suaugusiems. Pal. J. Matulaičio misija laukia šios knygos siuntos. Apie jos atvykimą ir knygos pristatymą Čikagoje ir jos apylinkėse bus pranešta vėliau.

Čikagos lituanistinėje mokykloje gegužės 21 d. buvo iškilminga šventė, kai paskutinį kartą skambėjo šios garsios mokyklos skambutis šešiolikai dešimtokų, baigusių šią mokyklą, kurie čia mokėsi lietuviškai rašyti, skaityti ir studijuoti lietuvių tautos istoriją. Nuotrauka prie Nepriklausomybės paminklo Jaunimo centro sodelyje. (Gaila, kad neturime jų vardų ir pavardžių).

E. Karalienės nuotr.

FLORIDA

„Lietuvių žinioms“ 35 metai

1976 m. gegužės mėn. 23 d. „Lietuvių žinios“ Nr.1 buvo atspausdintas tuometinės Klubo vadovybės pranešimas: „Klubo socialinei, kultūrinei ir visuomeninei veiklai plečiantis, lietuvių kolonijai St. Petersburge augant, susižinojimo galimybes reikia tobulinti. Informacijos, kurias lankytojai gauna sekmadieniais klubo pietų metu, nepasiekia visus Klubo narius. Trumpos žodinės informacijos dažnai būna pamirštos. Klubo valdyba ir direktoriai todėl apsisprendė leisti periodinį mėnesinį biuletenį „Lietuvių žinios“, kuriame būtų visuotinių susirinkimų bei valdybos nutarimai, ruošiami parengimai, Klubo skyrių bei komisijų pranešimai. Parengimų kalendorius, klubo ir įvairių organizacijų pranešimai ir numatomi rengimai.

Biuletenio „Lietuvių žinios“ redakcinei grupei: K.Grigaičiui, A.Karnienei, K.Kleivai ir dr. H.Lukoševičiui linki geriausios sėkmės klubo valdyba ir direktoriai”.

Malonu pastebėti, kad 35-kių metų bėgyje biuletenis tęsiamas. Klubo biuletenyje pilnai atsispindi viso lietuviško telkinio gyvenimas, kuris dažnai yra pateikiamas ir plačiai JAV ir Kanados

ARGENTINA

97-ųjų metų sukakties minėjimas. Liepos 31 d., sekmadienį, vyks mūsų draugijos 97-tųjų metų sukaktuviniai pietūs. Gros „Los Reyes del Volga“ orkestras, ir pasirodys mūsų tautinių šokių ansambliai. Kviečiame visus dalyvauti.

„Dobiliukai“ aplankė ūkį. Gegužės 6d., mūsų vaikučių

lietuviškos periodinės spaudos skaitytojams. Ypatingai malonu, kad „Lietuvių žinių“ skaitytojai, siųsdami prenumeratos atnaujinimą, prideda mažesnę ar didesnę auką padengti spausdinimo išlaidoms, neapsunkinant Klubo iždo, už ką esame labai dėkingi.

Dabartiniams redakcijos nariams – Albinui Karniui, dr. Pranui Budininkui ir jų talkininkams Jonei Staškuvienei ir Angelei Karnienei nuoširdžiai dėkojame.

Klubo valdyba

Minėsime klubo auksinę sukaktį

Šių metų lapkričio mėnesį sueina 50 metų nuo Amerikos Lietuvių Klubo įkūrimo. Tai neeilinė sukaktis. Jai tinkamai paminėti Klubo valdyba sudarė specialų komitetą, kuriame pakviesti dalyvauti be Klubo pirmininkės ir vicepirmininkės ir sekretorės, visi buvę Lietuvių klubo pirmininkai. Komitetas, susirinkęs gegužės 22 d., pirmame posėdyje svarstė šios sukakties paminėjimo datą, pobūdį ir finansus. Apsvarsčius pagrindinius klausimus, nutarta susirinkti kitam darbo posėdžiui birželio 7 d. Nariai, turintieji minėjimo pobūdžiui minčių ir pasiūlymų, prašomi juos pateikti Klubo pirmininkei Vidai Meiluvienei.

Lietuvių žinių Nr. 419.

VOKIETIJA

Suvienijo lietuvių jaunimą

Vasarišką gegužės 6-osios vakarą pačiame Berlyno centre, Jaunimo namuose, skambėjo lietuviškos kalbos ir juokas. Taip prasidėjo kasmetinis Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos (toliau - VLJS arba Sąjunga) suvažiavimas. Pirmą kartą nuo 1974-ųjų - Sąjungos įkūrimo metų - susitikimas vyko ne Bonoje, o Vokietijos sostinėje Berlyne, skelbiama Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos pranešime.

Vokietijos lietuvių jaunimo sąjunga yra pelno nesiekianti savanorių organizacija, į kurios veiklą gali įsitraukti kiekvienas lietuvis ar Lietuvą palaikantis asmuo, gyvenantis Vokietijoje ne trumpiau nei pusę metų ir kuriam ne mažiau nei 16-ka ir ne daugiau nei 36-eri metai.

Centrinė organizacijos būstinė įsikūrusi Hiutenfelde, o pagrindinė Sąjungos užduotis – puoselėti jaunoje asmenybėje lietuvišką tradicijas, kultūrą bei neatitrūkti nuo šiandieninės Lietuvos aktualijų.

Šeštadienio rytas prasidėjo 2010/2011 VLJS valdybos veiklos ir finansų ataskaita, kurią pristatė VLJS pirmininkas Martynas Tschischauskas.

(Nukelta į 10 psl.)

RENGIAMA PLB SVETAINĖS APKLAUSA 2011 M.

Vienas iš pagrindinių Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) tikslų yra padėti 41 krašto Lietuvių Bendruomenėms vystyti bei derinti jų veiklą. Tam, kad PLB valdyba galėtų geriau atlikti savo pareigas, reikia rasti paveikų būdą, kaip pateikti ir skleisti informaciją ne tik kraštų valdyboms, bet ir visiems užsienio lietuviams.

Informacijos sklaidai PLB valdyba jau yra įkūrusi svetainę www.plbe.org. Norėdami, kad internetinė svetainė kuo geriau atitiktų ne tik valdybos, bet ir užsienio lietuvių bei kraštų valdybų lūkesčius, poreikius bei būtų dažniau lankoma, norime ją patobulinti. Todėl kreipiamės į visus 41 krašto Lietuvių Bendruomenės pirmininkus ir kraštų valdybas, prašydami prisidėti tobulinant PLB internetinę svetainę. Labai prašome Jūsų užpildyti anketą, kurią rasite šiuo adresu:

https://www.surveymonkey.com/s.aspx?sm=p50b_2bUWkic8i9aUdGMeMkQ_3d_3d

ne vėliau kaip iki 2011 m. birželio 15 d.

Apklaustos rezultatai bus pateikti PLB kraštų ir Jaunimo sąjungos pirmininkų metinio suvažiavimo, kuris įvyks **š. m. rugpjūčio 12 d.**, metu.

Kiekvieno Jūsų indėlis yra labai svarbus!

„Dobiliukų“ grupės dalyviai, kartu su savo vadove Nelida Zavickaite Mahne ir keliais jų tėveliais aplankė Villa Adelinos rajone „Šv. Izidoriaus auklėjimo ūkį“ ir taip pat dalyvavo „Ferroshow“ spektaklyje.

Tautinių šokių ansambliai. Tautinių šokių ansambliai „Dobilas“ ir „Gintaras“ repetuoja šeštadieniais, vadovauja Enrique Cikota. Vaikučių

„Dobiliukų“ grupė, vadovaujant Nelly Zavickaitei-Mahne, taip pat repetuoja šeštadieniais.

SLA 2011 m. renginiai. Liepos 3 d. šv. Mišios už mirusius narius. **Liepos 31 d.** – pietūs ir SLA 97-tųjų metų sukakties minėjimas. **Lapkričio 13 d.** XXIII Alaus šventė. **Gruodžio 18 d.** Baseino 2011/2012 m. sezono atidarymas. **SLA inf.**

LIETUVA IR PASAULIS

D.GRYBAUSKAITĖ PAKVIETĖ B.OBAMĄ Į EUROPOS KREPŠINIO ČEMPIONATĄ

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė pakvietė JAV prezidentą Barack Obama į artėjančią Europos krepšinio čempionatą.

Į Senojo žemyno pirmenybes JAV prezidentas pakviestas Varšuvoje, Vidurio Europos vadovų susitikimo su B. Obama metu. „Varšuvoje asmeniškai pakalbėjau su JAV prezidentu, kuris atvyko į Centrinės Europos šalių susitikimo va-

karienę. Prisiminėme NATO viršūnių susitikimą Lisabonoje ir esminį Barack Obama indėlį priimant palankius Lietuvai aljanso sprendimus dėl priešraketinės gynybos tvirtinant aljanso strategiją. Taip pat pakviečiau atvykti į Europos krepšinio čempionato finalą, jei tik turės laiko, nes JAV prezidentas prisipažino esąs didelis šio sporto aistringas“, - teigė D. Grybauskaitė. **LRT**

PASIPRAŠĖ ATŠAUKIAMAS IŠ AMBASADORIAUS PAREIGŲ LATVIJOJE

Vilnius, gegužės 31 d. (ELTA). Lietuvos ambasadorius Latvijoje Antanas Valionis pasiprašė atšaukiamas iš pareigų po to, kai pareiškęs, jog Latvijos prezidento Valdžio Zatlero intencijos skelbti referendumą dėl Seimo paleidimo kvepia nelabai gražiai ir gali sustiprinti prorusiškas jėgas, sukėlė diplomatinį skandalą. Apie savo apsisprendimą trauktis iš pareigų A. Valionis pranešė po susitikimo su prezidente Dalia Grybauskaite.

„Apsvarstęs visus faktus, susidariusią situaciją, taip pat žinodamas vaizdą iš kitos pusės aš pareiškiau prezidentei, jog įteikiau ministrui atsistatydinimo pareiškimą ir prašau mane atšaukti iš ambasadoriaus Latvijoje pareigų. Aš apgailestauju, kad įvyko šis apmaudus incidentas, aš atsiprašiau prezidentės akivaizdoje, aš atsiprašiau Latvijos prezidento, kurį mano žodžiai įžeidė, na, ir tokiu būdu manau, kad tolesnis mano darbas Latvijoje neturi būti tęsiamas“, - sakė A. Valionis.

A. Valionis komentuodamas V. Zatlero sprendimą siekti parlamento paleidimo sakė, jog Latvijos prezidento „intencijos kvepia nelabai gražiai“. Latvijos užsienio reikalų ministerija ir Prezidentūra paprašė A. Valionį pasiaiškinti dėl šio pareiškimo, o Lietuvos užsienio reikalų ministerija iškviatė diplomata į Vilnių „konsultacijoms“.

„Unikalūs, manyčiau, atvejais. Bet politikoje viskas būna pirmą kartą. Čia bus precedentas Baltijos šalyse. Deja, gana įdomus. Prezidentas taip pasiūlygia kelios dienos iki savo rinkimų. Čia kažkokia perversmo dvasia... Viskas konstituciškai, bet V. Zatlero intencijos kvepia nelabai gražiai“, - Latvijoje tvyrantį nerimą perteikė A. Valionis.

Atvykęs pasiaiškinti dėl savo žodžių prezidentei Daliai Grybauskaitei ambasadorius paskelbė įteikęs užsienio reikalų ministrui atsistatydinimo pareiškimą ir atsiprašęs „dėl apmaudaus incidento“.

Paklaustas, ką dabar veiks, A. Valionis sakė lauksiąs atleidimo, o vėliau pagalvos.

Pagal Lietuvos įstatymus, mūsų šalies ambasadorių Vyriausybės teikimu gali atšaukti tik prezidentas, tačiau tai daroma klausimą apsvačius Seimo Užsienio reikalų komitete, be to, dekretą dėl ambasadoriaus atšaukimo turi pasirašyti ir premjeras.

„Prezidentė artimiausiu metu kreipsis į ministrą pirmininką, kad jis pateiktų teikimą dėl ambasadoriaus A. Valionio atšaukimo. Prezidentė palaiko ambasadoriaus apsisprendimą, nes taip pat mano, kad diplomatas, kuris dirba kitoje šalyje, turi gerbti tos šalies tvarką, įstatymus ir tą pačią šalį, taigi tokie pareiškimai nuskambėjo neetiškai. Prezidentė, išgirdusi ambasadoriaus apsisprendimą atsistatydinti, tam pritaria ir, kai bus atlikta procedūra, pasirašys dekretą“, - teigė prezidentės atstovas spaudai Linas Balsys.

Dėl tolesnio A. Valionio likimo spręs ministras ir ministerijos Atestacijos komisija. Anot jos, su A. Valioniu yra sudaryta diplomato tarnybos sutartis. Jo atšaukimas prilyginamas diplomato gražinimui į ministeriją. „Dėl tolesnių konkrečių ambasadoriaus pareigų diplomatinėje tarnyboje spręs ministras ir URM Atestacijos komisija“, - teigiama URM komentare. Užsienio reikalų ministras šiuo metu yra išvykęs į Prancūziją, iš ten keliaus į Uzbekistaną ir Turkmenistaną. Lietuvoje ministras bus birželio 6 dieną. Ministerijos atstovų teigimu, artimiausiu metu bus inicijuojama ambasadoriaus atšaukimo procedūra.

URM kreipsis į Seimo Užsienio reikalų komitetą dėl ambasadoriaus atšaukimo, šiam pritarus, prašymas teikiamas Vyriausybei svarstyti. Lietuvos diplomatinį atstovą Vyriausybės teikimu atšaukia prezidentas savo dekretu. Kadangi A. Valionis pats pasitraukė iš pareigų, URM Generalinės inspekcijos tyrimas bus nutrauktas.

Lenkijos prezidentas Bronisław Komorowski Varšuvoje vykusiame Vidurio Europos šalių vadovų pasitarime su Lietuvos prezidente Dalia Grybauskaite. **Dž. G. Barysaitės nuotr.**

LIETUVOS IR LENKIJOS SANTYKIUOSE SMERKIAMAS NACIONALIZMAS

Varšuva, gegužės 27 d. (ELTA). Prezidentė Dalia Grybauskaitė teigia, esą nacionalizmas yra smerktinas bet koku atveju. Ji pabrėžė, esą įtampas tarp lietuvių ir lenkų tautų nėra, o alyvą į ugnį pila pavieniai politikai. Tokiomis įžvalgomis šalies vadovė su žurnalistais pasidalino Varšuvoje vykstančio Vidurio Europos lyderių susitikimo metu. „Iki tų problemų nepriejome, nes nemanau, kad jų yra, - sakė D. Grybauskaitė, paklausta, ar susitikimo metu buvo paliestas lietuvių ir lenkų santykių klausimas. – Ir nereikia jų dirbtinai kurti ir apie jas šnekėti.“

Prezidentė pabrėžė, esą viršūnių susitikime pirmiausiai aptartos demokratijos problemos. Esą šalių vadovai pabrėžė, kad „demokratija nėra duotybė, kuri duota Europoje nuėjo labai ilgą ir sudėtingą kelią, kad turėtų vienokią ar kitokią demokratijos kokybę. Pavyzdžiui, Austrijos prezidentas paminėjo, kad bet koks nacionalizmas – tai yra pagrindinis demokratijos priešas. Ir Vokietijos prezidentas pasakė, kad jų patirtis kaip tik patvirtina, kad bet kokia tautinė nesantaika ir organizuotas nacionalizmas tarp šalių veda ir prie karo, ir prie demokratijos nebuvimo. Tai mums turbūt labai tinkanti mintis“, - tęsė D. Grybauskaitė. Ji pabrėžė, kad visų šalių, taip pat – Lietuvos ir Lenkijos, politikai nacionalizmui vieningai turi tarti „ne“. „Tarp vadovų tikrai nėra (susipriešinimo). Ir manau, kad tarp tautų nėra. O atskirų politikų, tiek Lietuvoje, tiek Lenkijoje, noras skatinti tautinę nesantaiką, neturi būti

toleruojamas. Kaip minėjau, bet koks nacionalizmas, tautinės nesantaikos įpūtimas arba mėginimas ją atgaivinti – tai yra praeito šimtmečio tragedijų priežastis. XXI amžiuje nereikia prie to grįžti ir kartoti“, - pridūrė prezidentė.

Paklausta, ką vakare aptars susitikimo su JAV prezidentu Barack Obama metu, D. Grybauskaitė pirmiausiai akcentavo saugumą. „Su Jungtinėmis Valstijomis visai Europai turbūt svarbiausi saugumo klausimai. Lietuvai, Baltijos šalims – ypač. Esame vadinamoji NATO pasienio šalis, - sakė D. Grybauskaitė. – Apie ką kalbėjau pernai Lisabonoje, apie ką kalbėsiu ir šiandien, ir kalbėsiu kasdien – užtikrinti, kad Lietuva ir Baltijos šalys būtų apgintos NATO šalių. Mums nereikia kitų šalių paslaugų.“

Baltarusija tapo galvos skausmu

Komentuodama savo dalyvavimą viršūnių susitikime, šalies vadovė teigė daug dėmesio skirianti Lietuvos pirmininkavimui Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO) bei energetinio saugumo klausimams. Anot prezidentės, apie Baltarusijoje planuojamą statyti atominę elektrinę Varšuvoje kol kas nekalbėta. „Kalbėsiu apie Lietuvos pirmininkavimą ESBO, apie mūsų prioritetus. O vienas iš jų – ir energetinis saugumas, testavimas, kokybė ne tik

Europos Sąjungoje, bet ir už jos ribų. Baltarusija buvo minima šiek tiek, bet pagrįsde dėl žmogaus teisių pažeidimų ir demokratizacijos nebuvimo“, - teigė D. Grybauskaitė.

Lenkams nieko nepažada

D. Grybauskaitė prie Karalių rūmų Varšuvoje taip pat apspito lenkų žurnalistai. Jiems opiausias buvo lenkų tautinės mažumos Lietuvoje klausimas.

„Esu atvira viskam, bet sprendimas guli Lietuvos parlamente, ir dar nėra pakankamo politinio kvorumo, kad tie sprendimai būtų priimti, - sklandžia lenkų kalba sakė D. Grybauskaitė, paklausta apie lenkiškų pavardžių rašybos reikalus. – Pati, kaip prezidentė, esu atvira dėl pavardžių. Man tame nėra jokių problemų.“

Vis dėlto ji pripažino, kad greito sprendimo pavardžių rašybos klausimu tikėtis neverta. „Lietuvos Seime nėra politinio kvorumo priimti šį sprendimą“, - pridūrė šalies vadovė. Ji pabrėžė, esą sprendimą šiuo klausimu priimti gali tik Seimas. „Koks dar gali būti būdas demokratinėje valstybėje?“, - retoriškai klausė D. Grybauskaitė, lenkų žurnalistams pasiteiravus, ar įmanoma kitais būdais spręsti pavardžių rašybos problemą. Prezidentės žodžiais, tikimybė, kad kas nors šioje srityje bus pasiekta iki kitąmet vykšančių Seimo rinkimų, yra labai maža.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVOS GABRĖŠ KONTALA

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

TYLI AKTORĖS KOVA SU VĖŽIU

Ilga ir sunki liga įveikė vieną talentingiausių šalies teatro asmenybių Rūtą Staliliūnaitę. Šios scenos meno ir poezijos gerbėjų itin mėgstamos aktorės širdis nustojo plakti naktį iš sekmadienio į pirmadienį.

R.Staliliūnaitė net tris dešimtmečius iš savo nugyventų 73 metų skyrė Kauno dramos teatrui. Jame aktorė sukūrė įsimintinus vaidmenis – Kleopatrą, Jurgą, Karalių Motiejuką, Barbora Radvilaitę, Norą, Ūbienę, Sarą, Merę Popins, Kesoniją, Misis Gibs, Fru Solnes, kitus.

R.Staliliūnaitės kūryba susijusi su iškilių režisierių Henriko Vancevičiaus, Jono Jurašo, Vytauto Čihiro, Jono Vaitkaus, Eimunto Nekrošiaus, Gyčio Padegimo spektakliais.

Dėkinga Kauno teatrui

1963 metais pasirodžiusi Kauno dramos teatro meno tarybai jaunutė aktorė R.Staliliūnaitė rašė dienoraštyje: „... šiandien aš dar kartą įsitikinau, kaip beprotiškai esu prisirišusi prie Kauno teatro, jo artistų.

Aš tikiu tuo teatru, tikiu tais žmonėmis. Aš daug už ką jiems esu dėkinga ir myliu juos. Kad ir kas atsitiktų, o mano dievais liksite Jūs!..” Netrukus ji pati taps įstabiausia teatro deive, ir ne vien teatre. Ir ne vienam dešimtmečiui. Amžiams.

R.Staliliūnaitės kūrybinėje veikloje greta teatro visada buvo ir poezijos deklamavimas, vaidmenys televizijos teatre ir kine.

Teatrą R.Staliliūnaitė paliko 1993 metais savo pačios sprendimu, pajutusi, kad pradeda „pavargti ir nebegirdėti savęs”. Nuo tada jos talentas buvo skirtas vien literatūros skaitymams.

Net ir atsisveikinus su teatru aktorė išgyveno dėl paties teatro meno sėkmės. Jai nepatiko, kad teatras nuo dvasinės ir intelektualios veiklos pasuko pataikavimo žiūrovų skoniui ir juokinimo keliu.

Tačiau ji smalsiai domėjosi kolegų darbais ir laimėjimais, džiaugėsi, kad vilčių teatrui grįžti į lyg ir praėjusį aukso amžių atsiranda vis daugiau.

Buvo tikra inteligentė

R.Staliliūnaitės kūrybą nepaprastai vertino ir išsamiai tyrinėjo teatro kritikė Dana Rutkutė.

„Rūta man yra geriausia artistė, – teigė D.Rutkutė. – Ji išsiskyrė tuo, kad tai buvo ne tik talentas, bet ir aukščiausios klasės inteligentė,

Rūta Staliliūnaitė Barbaros Radvilaitės vaidmenyje. Žygimantą Augustą vaidino Kęstutis Genys. *Kauno dramos teatro archyvo nuotr.*

padorus žmogus, suvokiantis savo misiją pasaulyje. Galbūt tai susiję su jos religiniais įsitikinimais.

Jokio net sau priešiško žmogaus Rūta nesumenkins, neapdergs, o teatre tai taip įprasta. Tokią poziciją jaučiau ir jos vaidmenyse.

Prisiminkite, kokius žiauriausius žodžius ištaria Barbora Radvilaitė apie jos neapkenčiančią karalienę Boną. Žygimantui Barbora kalba apie „žvėrį žmoguje”. Ir viskas.

Rūta labai nervindavosi, kai jai buvo paskiriamas vaidmuo, jos manymu, priešingas prigimčiai.

Tarkime, Ūbienė Jono Vaitkaus spektaklyje „Karalius Ūbas”. Piktinosi: kaip jis gali įžiūrėti manyje tokią menkystą?

Manyčiau, geras režisierius gali. Rūta supyksta, bet vaidmenį padaro.

Ir labai gerai, kad ji gaudavo skirtingus vaidmenis, o ne ištisai skaidrias ir taurias asmenybes. Jos laimė, kad režisieriai vertino įvairias jos talento galimybes.

Protu Rūta pati tai suprato.”

Galingas aktorės degimas

Barbora Radvilaitė J.Jurašo režisuotoje Juozo Grušo dramoje ir Ūbienė Alfredo Jarry „Karaliuje Ūbe”, kurį interpretavo J.Vaitkus, – priešingiausi R.Staliliūnaitės kūrybos poliai.

„Prisiliesti prie R.Staliliūnaitės Barbaros Radvilaitės – visada keblu, – yra rašiusi D.Rutkutė. – Kaip aprašyti galingą vidinį aktorės degimą? Pro ašaras besišypsantį, sudvasintą jos veidą? Kokiu metodu analizuoti Barbaros-Rūtos intelekto ir emocijų susipynimą Radvilaitės vaidmenyje?

Ir kaip atskleisti grąštų

ir žavingą Barbaros tragiško likimo, bet šviesiausios meilės ir herojiškos kovos šokį, kurio įmantrius *pa* (nuo pirmojo Barbaros Radvilaitės pasirodymo puotoje iki paskutinio jos atodūσιο „Aš pavargau”) aktorė pripildė didžios ir sudėtingos sielos?”

Ūbienę ir žiūrovų reakciją į netikėtą R.Staliliūnaitės vaidmenį užfiksavo teatro kritikė Vida Savičiūnaitė: „Kas čia darosi tame teatre?! – režisieriaus sumanymui prieštaravo žiūrovė po spektaklio. – Tokią šventą artistę paversti šitokia nešvankyste ir bjaurastimi!”

Nuoširdžiai pasipiktinusi aktorės gerbėja net pati nesuvokė, kaip gražiai įvertino sėkmingą R.Staliliūnaitės atsivėrimą grotesko žanre. Jos Ūbienė – kažkoks bedvasis kevalas su spalvingais, bet tik ne žmogų žyminčiais ženklais papuoštu apvalkalu...”

Įsijausdavo į poeziją

D.Rutkutė nepraleidžia progos klausytis per radiją transliuojamų R.Staliliūnaitės įrašų, kuriuose aktorė deklamuoja poeziją.

Kaip didžiausias atradimas D.Rutkutei atrodo Salomėjos Nėries interpretacija. „Poetės jaunystės eilėraščius R.Staliliūnaitė moka padeklamuoti autoironiškai, lyg įžiūrėdama juose žaismę. Salomėja tarsi šaipytusi iš savo lengvumo.

Užtat Salomėjos karo meto poeziją Rūta skaito su tokiu dramatismu, kad net didžiausi poetės priešininkai turėtų nulenkti galvas”, – sakė D.Rutkutė.

R.Staliliūnaitės poezijos skaitymų repertuare – Onės Baliukonės, Aldonos Puišytės, Gražinos Cieškaitės, Dalios Saukaitytės, Roberto Keturakio kūryba.

Jos kino vaidmenys – Algirdo Aramino „Mažoje (Nukelta į 11 psl.)

KULTŪROS KRONIKA

Lietuvos literatūros vertėjų sąjunga 2011 metų Dominyko Urbo premijų skyrė Pauliui Garbačiauskui už pagirtiną Paulio Ricceuro straipsnių rinkinio „Apie vertimą” (Aidai, 2010) vertimą. Premija buvo įteikta Vilniaus paveikslų galerijoje gegužės 10 d. Jis yra baigęs klasikinės filologijos studijas Vilniaus universitete, kuriame šiuo metu dėsto senąją graikų ir lotynų kalbas. Tėsia studijas doktorantūroje. Be to, dirba vertėju, redaktoriumi ir korektoriumi. Tą literatūros vertėjų premiją 2008-aisiais gavo Erika Sabaliauskaitė, o 2009 metais - Emilija Ferdmanaitė.

Geriausia praėjusių metų bibliotekininke pripažinta Kauno apskrities viešosios bibliotekos Kultūros renginių ir leidybos grupės vedėja Rimantė Tamoliūnienė. Geriausio bibliotekos direktoriaus vardas teko Utenos A. ir M. Miškinių viešosios bibliotekos direktorei Vidai Garunkštytei už išskirtinius profesinius pasiekimus. Jiems įteiktos piniginės kelių tūkstančių litų premijos.

Arvydas Malčys, kompozitorius ir violončelistas, sukūrė simfoninę pjesę „Užburtas ratas”. Jis yra ilgametis Lietuvos simfoninio orkestro violončelininkas. Filharmonijoje jo kūrinys buvo atliktas pirmą kartą. Tą vakarą jis negrojo. Šį jo kūrinį dirigavo maestro Juozas Domarkas. Kompozitoriaus kūrinius yra groję bent 30 įvairių valstybių simfoniniai orkestrai. Jo „Užburtas ratas” pavadinimas nuteikia filosofiskai. A.Malčio teigimu, „šioje Žemėje esame tik svečiai ir užburto rato gyventojai bei jo įkaitai. Kūrėjui žmogaus gyvenimas, kūryba savotiškai siejasi su užburtu ratu. Eini juo nežinoma kryptimi, tik intuityviai jauti, kad eini teisinga kryptimi, sutinki daug skirtingų žmonių, kurie taip pat traukia ta pačia kryptimi. Tam keliui vis nėra pabaigos”. Užburto rato” atsiradimą paskatino maestro J. Domarkas.

Solistas Eugenijus Chrebtovas yra tarptautinio Fiodoro Šaliapino konkurso laureatas ir Lietuvos televizijos „Triumfo arka” dalyvis. Jis surengė senovinių romansų, koncertą ir dalijasi su Lietuvos miestelių gyventojais. Koncerto programa sudaryta iš kruopščiai atrinktų ir gražiausių romansų. Dainininkas klausytojus stebina ne tik savo balsu, bet ir aktoriniais sugebėjimais. Yra dainavęs ir Lietuvių operos G. Verdi „Traviatos” spektaklyje Čikagoje.

„**Širdis yra graži**”. Taip vadinasi knyga, kurią savo mokytoji, moderniosios kardiologijos Lietuvoje pradininkui, profesorui Algimantui Marcinkevičiui išleido minėtą knygą. Joje surinkti jo mokinių ir bendradarbių prisiminimai apie darbą, dabar jau tapusius Lietuvos medicinos istorija. Iš aktyvios kardiologo veiklos A. Marcinkevičius pasitraukė būdamas 75-erių. Dirbo Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikoje vadovu. Jo pareigas perėmė prof. Vytautas Sirvydis. Jis iškėlė A. Marcinkevičiaus nuopelnus Lietuvos medicinos pažangai, ypač „širdies chirurgijai, iškėlė į pasaulinį lygį. Visa tai padaryta, kai Lietuva buvo okupuota ir izoliuota nuo pasaulio”, – kalbėjo prof. V. Sirvydis. „Jis nesiekė karjeros lipdamas per kitų galvas, dirbo sunkiai ir sąžiningai, už tai buvo gerbiamas”.

Varšuvoje pristatyta trimis kalbomis išleista Liucijos Armonaitės knyga apie aktorę, režisierę Birutę Marcinkevičiūtę-Mar „Birutė Mar. Bez maski”, „Birutė Mar. Be kaukės”, „Birutė Mar. Unmasked”. Lenkų, lietuvių ir anglų kalbomis išleista knyga gegužės 31 d. pristatyta Lietuvos centre prie ambasados vykusiame vakare „Vieno aktoriaus teatras Lietuvoje”, kurį Lietuvos ambasada Varšuvoje surengė kartu su Vroclavo kultūros ir meno centru bei Vroclavo teatro mylėtojų draugija, išleidusia minėtąją knygą. Knygos autorė L. Armonaitė apžvelgė Lietuvos monospektaklių kūrėjų darbus, išskirdama vieną ryškiausių vieno aktoriaus spektaklių autorių ir atlikėjų – Lietuvos nacionalinio dramos teatro aktorę Birutę Marcinkevičiūtę (Mar).

PRISIMINIMO DIENA

JAV Prisiminimo diena, „Memorial Day“, yra švenčiama gegužės mėnesio paskutinį pirmadienį, nors tikroji šios šventės data yra gegužės 30 d. 2010 m. ji buvo švenčiama gegužės 31 d., o 2012 m. bus švenčiama gegužės 28 d. Iki šiol JAV Kongresas šios problemos nėra išsprendęs ir neaišku ar jis ją kada nors išspręs.

„Memorial Day“ anksčiau buvo vadinama „Decoration Day“, tačiau JAV prezidentas Lyndon Johnson 1966 m. gegužės mėn. paskelbė, kad

„Memorial Day“ pradžia buvo Waterloo, NY. Jos tikslas yra prisiminti ir pagerbti JAV kareivius paaukojusius savo gyvybę visuose karuose, užtikrinant mūsų visų gyvenimą laisvėje. Tą dieną visų žinomų karo veteranų kapai yra puošiami JAV vėliavėlėmis, taip išreiškiant jiems išskirtinę pagarbą.

Š.m. gegužės 30 d., Cleveland, OH, Šv. Kazimiero parapijoje, kaip ir praeitais metais, Šv. Jurgio katalikų karo veteranų 613-tas postas surengė „Memorial Day“

apeigas. Jos prasidėjo JAV vėliavos iškėlimu, palydint dviems trimitininkams. Pagal šios dienos protokolą, vėliavą pakėlus, (ji plevėsavo tarp Ohio valstijos ir POW/MIA vėliavų) ji buvo nuleista iki pusės stiebo ir pagerbta šautuvų salve. Kleb. kun. Joseph Bacevice perskaitė 613-to posto žuvusių bei mirusių pavardes. Po to prie paminklo buvo padėtas vainikas. Apeigoms pasibaigus, 613-to posto nariai su vėliava ir garbės sargyba, žengė į bažnyčia, kartu su visais dalyviais.

Po apeigų žygiuoja į šventovę. A.V.Matulionio nuotr.

LIETUVIŲ NAMŲ DVIDEŠIMTMETIS

Iš užsienio atvykusių lietuvių kilmės vaikų švietimu užsiimančios mokyklos „Lietuvių namai“ veiklos dvidešimtmečio minėjime gegužės 27 dieną dalyvavęs Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius linkėjo, kad mokykla išliktų tikrais lietuviškosios pasaulėjautos ir bendražmogiškųjų vertybių formavimo namais.

Jo nuomone, į tėvynę grįžę šios mokyklos moksleiviai yra tautos tvirtybės pavyzdys. „Sudėtinga mūsų tautos istorija lėmė, kad daug tautiečių buvo priversti, neretai prieš savo valią, palikti tėvynę, o dalis į ją nebegalėjo sugrįžti. Tačiau jūs grįžote į tėvynę, į „Lietuvių namus“ ir savo pavyzdžiu

liudijate nepalaužiamą mūsų tautos tvirtybę ir tęstinumą“, – sakė A.Daunoravičius.

Vidurinė mokykla „Lietuvių namai“ ugdo į Lietuvą atvykusius lietuvių kilmės vaikus, moko valstybinės lietuvių kalbos ir suteikia išsilavinimą pagal bendrojo lavinimo programas.

„Lietuvių namuose“ mokiniai supažindinami su Lietuvos istorija, kultūra, tradicijomis, vertybėmis, skatinama jų socializacija ir integracija į Lietuvos visuomeninį gyvenimą, ugdoma tautinė savimonė ir pilietinės nuostatos.

Šiuo metu mokykloje mokosi iš 19 pasaulio valstybių atvykę moksleiviai.

URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas, Spaudos ir viešųjų ryšių skyrius

Iš užsienio atvykusių lietuvių kilmės vaikų švietimu užsiimančios mokyklos „Lietuvių namai“ veiklos dvidešimtmečio minėjimas.

(Atkelta iš 7 psl.)
SUVENIJO LIETUVIŲ JAUNIMA...

Ataskaitos apžvalgos metu buvo paminėta, kad VLJS, kaip ir kasmet, per praėjusią kadenciją prisidėjo prie Vokietijos lietuvių bendruomenės (toliau - VLB) ir Vasario 16-osios gimnazijos organizuojamų didžiųjų renginių: Joninių, Draugystės tilto, Eurofestivalio ir Vasario 16-tosios minėjimo. Be to, surengė jau šeštąjį Baltijos šalių jaunimo kongresą – Baltoween'ą, kuris šiais metais išsiskyrė ne vien turtinga bei įtraukiančia programa, bet ir gausiu dalyvių skaičiumi.

Vidurdienį jaunimą pasveikino Lietuvos Respublikos Nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Vokietijos Federacinėje Respublikoje **Mindaugas Butkus** ir Berlyno lietuvių bendruomenės (toliau - BLB) pirmininkė **Irena Sasnauskienė**. VLJS prašymu, ambasadorius trumpai apžvelgė Lietuvai aktualias temas, dabartinę Lietuvos užsienio ir vidaus politiką bei ekonominę padėtį. Žinoma, visus dalyvavusius labiausiai domino Lietuvos piliečiams atsivėrusi Vokietijos darbo rinka ir galimos to pasekmės. Taip pat buvo keliamas užsienyje veikiančių lietuvių bendruomenių klausimas ir

Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. Joseph Bacevice skaito žuvusių ir mirusių posto narių pavardes ir vardus, greta stovi Samatha Taylor ir Erik Duhigg. A.V.Matulionio nuotr.

Prieš prasidedant šv. Mišioms, vargonininkė sugiedojo „Gloria Alleliują“. Per pamokslą kleb. kun. Joseph Bacevice vėl priminė „Memorial Day“ reikšmę ir rimtį, kuri atspindėjo ir šios dienos skaityme.

Po šv. Mišių šventės dalyviai rinkosi į parapijos kavinę, kur laukė pusryčiai ir pabendraavimas. Susirikusieji išklausė lietuvių kilmės 613-to posto vado Larry Stochl

kalbą. Jis pristatė dalį posto narių tarp jų ir posto kapelioną kleb. kun. Joseph Bacevice, išryškindamas jų atsakomybę ir išreikšdamas jiems padėką už jų paramą.

Šios dienos iškilmėse dalyvavo maždaug 75 asmenys. Tai nedovanotinas apsilaidimas, įrodantis, kad dauguma žmonių „Memorial Day“ reikšmės nesupranta ir ją laiko tik atos- togu dieną.

Algirdas V. Matulionis

jų galimybės prisidėti prie Lietuvoje vykstančių įvykių. Suvažiavimo dalyviai drąsiai uždavinėjo klausimus ir aktyviai įsitraukė į diskusiją.

Šeštadienio popietę BLB miesto svečiams padovanojo ekskursiją po žymiausias ir įspūdingiausias Berlyno vietas. Visi buvo sužavėti puikiai organizuotu ir informatyviu pasivaikščiojimu, kurio metu turėjo galimybę susipažinti su turtinga Vokietijos sostinės architektūra bei proga akies krašteliu pažvelgti į jos istoriją, kurios ryškūs išspaudai išlikę mieste iki šių dienų. Už tai VLJS ypatingai dėkinga meno istoriją Laisvajame universitete studijuojančiai BLB sekretorei Dovilei Šermokas.

Pagrindinis šios dienos

tikslas buvo turiningai leidžiant laiką susipažinti su senbuviais bei naujaisiais VLJS nariais, pristatyti pastariesiems organizacijos veiklą ir paskatinti prie jos prisijungti.

Be galo smagu, kad naujieji Sąjungos nariai greitai įsiliejo į senbuvų būrį ir noriai įsitraukė į veiklą - naująją Valdybą papildė net keturi nauji atstovai. Šią kadenciją VLJS atstovaus antrus metus iš eilės pirmininku išrinktas **Martynas Tschischauskas**, pirmininko pavaduotoja Ieva Kleinauskas, sekretorė Jurgita Petkevičiūtė, išdininkė Monika Verbalytė. Atstovėmis ryšiams su visuomene išrinktos Raimonda Paulauskaitė ir Giedrė Urbanavičiūtė. Tadas Stumbrys atsakingas už visapusišką VLJS veiklos plėtrą.

Buvusiam Vilties d-jos valdybos pirmininkui

A.† A.

DR. DANIELIUI DEGESIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą žmonai ROMAI, sūnums dr. DAINIUI ir žmonai dr. ROMAI, dr. GINTARUI ir žmonai RŪ-TAI, seseriai ALDONAI SREIBIENEI ir jų šeimoms bei visiems artimiesiems.

Vilties Draugijos Valdyba

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 12 d., sekmadienį – Baisiojo birželio minėjimas Šv. Kazimiero parapijos patalpose 2:00 val.p.p. Ekumeninės pamaldos bažnyčioje už Sovietų režimo žuvusius ir nuken-tėjusius lietuvius, latvius ir estus. Po pamaldų bus trumpas paminėjimas ir kavutė parapijos kavinėje. **Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.**

(Atkelta iš 7 psl.)

TYLI AKTORĖS KOVA...

išpažintyje”, Marijono Giedrio „Nesėtų rugių žy-dėjime”, Arūno Žebriūno „Turtuolyje vargše”, Almanto Grikevičiaus, Gyčio Lukšo, Algimanto Puipos filmuose.

Šiomet teatralai už viso gyvenimo nuopelnus padė-kojo R.Staliliūnaitei Auksiniu scenos kryžiumi. 2008 m. aktorė buvo apdovano-ta Nacionaline kultūros ir meno premija. Kauno miestas R.Staliliūnaitei yra suteikęs garbės pilietės vardą.

Atsisveikinti su velione buvo galima gegužės 11 d. nuo 11 iki 21 val. Kauno valstybiniame dramos teatre, gegužės 12 d. nuo 10 iki 12 val. Kauno Šv.Apaštalo Petro ir Povilo arkikatedroje bazilikoje. Gegužės 12 d. 12 val. šioje bažnyčioje įvyko šv.Mišios, po kurių urna su aktorės palaikais buvo lai-dojama Pašuvio kapinėse Radviliškio rajone.

Ištraukos iš R.Staliliūnaitės dienoraščio

Apie atradimus: „Baigusi konservatoriją, buvau apskri-toj nevilty – rodėsi, nieko ne-moku. Ir tikėjau, jog pedago-gams atrodė taip pat, nes dar studentiškuose vaidinimuose vis klausdavo manęs: „O kur-gi tu pati?” Tada nežinojau. Dabar žinau: mano siela daug ko drovėjosi, nedrįso reikštis, snaudė. Manęs dar nebuvo. Egzistavo kažką naujauchiantis protas ir siela, kažko baisiai ištroškę, besilgintys... Bet reikėjo laiko. Reikėjo pabu-dimo sulaukti. Ir, tai sudėtin-giausia, – Žadintojo!”

Apie vaidmenis: „Visi mano vaidmenys randa vie-tos manyje. Tai vientisas mano pačios gyvenimas. Net Ūbienė – aš pati... Argi kurio nors šimtmečio drabužis ar netikras perlas ką nors kei-čia? Žodžius juk taria mano lūpos, mintys sprogdina mano galvą, miegu ar nemiegu prieš

spektaklį irgi aš. Kiekvienas vaidmuo – tai tik kiti krantai, o vandenys teka tie patys.”

Apie Noros vaidmenį: „Tikrasis darbas prasideda tada, kai surandi charakterio esmę, jo epigrafą. Norai aš jį suradau „Pere Giunte”. Prisimenat, ilgai nebuves pagaliau jis sugrįžta pas Solveigą ir klausia jos: „Kur aš tavyje?” „Mano tikėjime ir meilėj, ir vilty”, – atsako jam Solveiga. Ji išsakė mano Noros idėją.”

Apie Anos vaidmenį E.Nekrošiaus „Ivanove”: „Vienoje repeticijoje tar-si apsireiškė stebuklas. E.Nekrošius priėjo prie mūsų ir pasakė: „Įsivaizduokite, kad jūs su Ivanovu – du rasos lašai ankstų rytą.” Ir paaiš-kėjo. Viskas. Ir mano Saros šiandieninis gyvenimas, ir jos išnykimo neišvengiamybė saulei patekėjus...”

Apie Fru Solnes vaidme-nį J.Vaitkaus spektaklyje „Statytojas Solnesas”: „Man Fru Solnes – sudegusi gyvy-bė. Mirusi. Užgesusi. Bet joje telpa visos kada nors gyvenu-sios ir mylėjusios, nubaustos ir paguostos, atradusios ir netekusios, visos mokėjusios ir nemokėjusios, galėjusios ir negalėjusios pakilti iki kito žmogaus ar idealo. Fru Solnes man tarytum pabaigia daugybę gyvenimų, prie kurių prisiliečiau savo gyvenime. Ji brangi. Ji stovi ir mano pačios dešinėje.”

Apie palaimą: „Vaidin-dama kartais sutrinku dėl mir-tinos tylos salėje. Čia teatras? O kur žmonės? Ak, tai dabar toji valanda, kai skambame viena gaida! Palaima...”

Apie dabartį: „Šiandien dar būtina padėti žmogui surinkti save. Jaučiu jį su-plėšytą, sudraskytą, nebesu-vokiantį, kas yra kas.”

Apie išeinančiuosius: „Trylika metų vaidinau mylinčias ir nebemylimas. Taip buvo pavadinta mano tema. Dabar vaidinu išein-ančiųjų istoriją... Likimai pasitraukė.”

„NESIEKĖ KARJEROS, LIPDAMAS PER KITŲ GALVAS”

B a l a n d ž i o 15 - a j a A.Marcinkevičiui sukako de-vyniasdešimt. Žmona Danutė, taip pat - gydytoja, jau 55 me-tus - nepakeičiama gyvenimo palydovė, saugo vyro ramybę. Kaip ir daugelis tokio am-žiaus žmonių, profesorius taip pat turi sveikatos problemų. Kasdienybę jis pajvairina pa-sivaikščiojimais netoli namų esančiuose miškeliuose ar parkuose. A.Marcinkevičius mėgsta užsukti ir į bažnyčią. Knyga visada buvo ištikima garsaus mediko draugė, skai-tymo malonumo jis neatsisakė ir dabar. O vasarop, matyt, vėl trauks prie jūros, į Palangą. Dar labai senais laikais už skolintus rublius Akademikų namuose Marcinkevičiai įsi-gijo dviejų kambarių butuką.

Bet kur kas artimesnis įvykis - balandžio 29-oji. Tądien bičiuliai, buvę ko-legos ir bendražygiai lauks A.Marcinkevičiaus Vilniaus universiteto Teatro salėje. Čia vyks profesoriaus jubiliejui skirta mokslinė konferenci-ja, bus pristatyta leidyklos „Tyto alba” išleista knyga „Širdis yra graži”. Joje surink-ti A.Marcinkevičiaus mokinių ir bendradarbių prisiminimai apie darbus, dabar jau tapusius Lietuvos medicinos istorija.

Daug kur - pirmasis

Iš aktyvios kardiochirurgo veiklos A.Marcinkevičius pasitraukė 1996-aisiais, bū-damas 75-erių. Vadovavimą Vilniaus universiteto ligo-ninės Santariškių klinikų širdies chirurgijai tuomet jau buvo perėmęs prof. Vytautas Sirvydis. Jis Mokytojo buvo pastebėtas dar būdamas stu-dentas. V.Sirvydis - vienas tų, kurių likimą pakreipė profesoriaus keliamos idėjos ir siekiai.

Šiandien, peržvelgdamas chirurgijos raidą Lietuvoje, V.Sirvydis pabrėžia: prof. A.Marcinkevičiaus gyveni-mas ir darbai ypač svarbūs XX a. Lietuvos medicinos pažangai. „Pats svarbiausias iš jų - naujos medicinos srities Lietuvoje - modernios širdies chirurgijos sukūrimas, jos tobulinimas ir iškėlimas į pa-saulinį lygmenį. Visa tai buvo padaryta sunkiomis sąlygo-mis - tuo metu, kai Lietuva buvo okupuota ir izoliuota nuo pasaulio. Ir ne tik tai. Profesoriaus darbu ir pastan-gomis Lietuvoje buvo sukurta moderni kraujagyslių chirur-gija, jis pirmasis Lietuvoje atliko inksto ir širdies perso-dinimo operacijas, taigi tapo dar vienos labai modernios srities - transplantologijos -

pradininku. Greita ir audringa širdies chirurgijos plėtra buvo didelė paskata kardiologijos ir anesteziologijos pažangai”, - vardija prof. V.Sirvydis.

Mokėjo atrasti vadovus

Anot V.Sirvydžio, daugelio šių darbų sėkmę prišaukė profesoriaus įžvalga ir gebė-jimas parinkti talentingus jau-nus žmones bei jų tikėjimas iš-keltomis idėjomis. Kitas kar-diochirurgijos autoritetas prof. Giedrius Uždavinsys pabrėžia, kad prof. A.Marcinkevičiui buvo artimas kolektyvinio vadovavimo principas, kai atsakomybę dalijasi keletas žmonių. „Jis vienintelis iš man pažįstamų vadovų drąsiai perleisdavo iniciatyvą ir atsa-komybę tam, kurį jautė esant pajėgų įvykdyti jo keliamus

Bendražygiai: prof. A. Marcinkevičius (kairėje), G. Uždavinsys, A.Laucevičius. **LŽ**

tikslus. Stebėjo ir skatino nebijodamas konkurencijos. Turėjo magišką galią valdyti naujus vadovus ir kartu pri-pažinti jų vadovavimą. Toks vadovų branduolys - stipri pažangos jėga: kiekvienas stengiasi įgyvendinti jam patikėtus uždavinius. Todėl posakis „Parodyk man savo pagalbinkus ir aš tau pa-sakysiu, koks tu vadovas” - ne iš piršto laužtas. Nėra ko stebėtis gausiu tokio val-dymo derliumi - net septynių klinikų vadovai yra buvę prof. A.Marcinkevičiaus moki-niai”, - primena G.Uždavinsys.

Traukė paprastumu

A.Marcinkevičiaus ben-dražygiai pabrėžia, kad visus medicinos pažangai reikš-mingus darbus nuveikė labai paprastas, kuklus žmogus. Tačiau tasai paprastumas, žmogiškas dėmesys ir pagar-ba kitiems, klinikoje dirban-tiems net patį paprasčiausią darbą, tik didino pagarbą jam ir traukė.

Alis Baublys, vienas mo-derniosios anesteziologijos ir reanimatologijos Lietuvoje kūrėjų, savo mokytojo por-tretą papildė taip: „Ypatinga prof. A.Marcinkevičiaus žmo-giška šiluma, išoriškai ramus,

„DIRVAI” AUKOJO

E.Čapas, Pompano Bch., FL...50
T.Bukaveckas, Chicago, IL....45
R.Kilik, Gurnee, IL45
Prel. I.Urbonas, Lemont, IL...45
K.Zimmerman,
Painsville Twp., OH.....45
S.Lee, Seminole, FL.....25
A.Petrauskis, Euclid, OH.....25
A.Sadauskas,
St.Augustine, FL22
O.Adomaitis, Sunnyhills, FL .21
Lietuvių darželių d-ja,
Cleveland, OH.....10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

intelligentiškas charakteris su-daro švelnaus, gal net nedrą-saus žmogaus įspūdį. Tačiau tai apgaulinga. Jo vadovauja-mame kolektyve tais gūdžiais

sovietiniais laikais darbą ras-davo savo disidentinėmis pa-žiūromis pagarsėję žmonės”, - pasakojo A.Baublys. Anot jo, prof. A.Marcinkevičius Lietuvos visuomenėje turėjo nepaprastą autoritetą, dariusį įspūdį ir aukščiausiems sovie-tų pareigūnams. Jis mokėjo ne tik suprasti, bet ir pats kalbėti tuo metu inteligentams įprasta Ezopo kalba. Valdžios verčiamas iš darbo atleisti jai neįtinkančius asmenis, vis gebėdavo nepaklusti.

Nesiekė karjeros

Prof. A.Marcinkevičiaus sūnus, taip pat Algimantas, irgi pasirinkęs širdies chirur-go kelią, sako: „Tėtis gerbė savo ir kitų žmonių įsitiki-nimus. **Visada šventė visas religines ir tautines šventes, net kai Lietuva buvo oku-puota Sovietų Sąjungos.** Niekam nepataikavo ir ne-tarnavo, nesiėlgė prieš savo įsitikinimus: nestojo į partiją, nors buvo labai spaudžiamas, verčiamas ir terorizuojamas. Nesiekė karjeros, lipdamas per kitų galvas. Dirbo sun-kiai ir sąžiningai, už tai buvo kitų gerbiamas, vertinamas ir mylimas.”

Tėvas sūnui visada buvo

(Nukelta į 12 psl.)

SPORTAS

LIETUVOS KREPŠINIO KOMANDA
EUROPOS ČEMPIONATUI

LKL prezidentass V.Garastas (kairėje) sveikina K. Kemzūrą gimtadienio proga – jam sukako 41-eri (priekyje – rinktinės rėmėjas A.Guoga).

lrytas.lt

Rengtis šiemet Lietuvoje vyksiančiam Europos vyrų krepšinio čempionatui mūsų šalies rinktinė pradės liepos viduryje. Kandidatų sąrašą ekipos strategas Kęstutis Kemzūra ketina pavišinti tik po mėnesio. Neatskleisdamas žaidėjų pavardžių treneris nori išvengti įvairių spekuliacijų ir spaudimo žaidėjams.

Keturiolika žaidėjų

Kaune surengtoje spaudos konferencijoje K.Kemzūra užsiminė, kad komandos pagrindą sudarys pernai pasaulio čempionate rungtyniavę krepšininkai. Iš viso treniruotis ir žaisti kontrolines rungtynes turėtų 18 sportininkų. Iš jų bus atrinkta 14 - tiek žaidėjų nuo šiol leidžiama registruoti rungtynėms.

K.Kemzūra pakvietė į rinktinę pernai iš jos gana anksti pasitraukusį Donatą Motiejūną. Krepšininkas treneriui atrodo sustiprėjęs fiziškai, solidesnis. „D.Motiejūnas bus sąrašuose, bet ar pateks į pagrindinę sudėtį, negaliu pasakyti“, - aiškino strategas. Jis teigė stengiąsį neįknyti krepšininkams ir laukias sezono pabaigos. Pirmieji pokalbiai jau įvyko, gauti krepšininkų sutikimai dalyvauti: „Tik laukiame, kol susitarimai bus patvirtinti ir klubai duos leidimus žaidėjams atstovauti rinktinėi.“

Meldžia stebuklo

Rinktinės stratego įsitikinimu, nesudėtinga atspėti, kas bus pakviestas į rinktinę, nes Lietuva maža šalis ir gali suburti tik vieną stiprią ekipą.

Jau aišku, kad šiemet rinktinėje neišvysime Lino Kleizos, nes jam žiemą atlikta kelio operacija. „Jei Kleiza ir ryžtųsi žaisti rinktinėje, tai būtų ne tas Kleiza, kuris pernai vedė komandą į priekį“, - per spaudos konferenciją sakė Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) prezidentas Vladas Garastas.

„Lino nebuvimas mums

kelia naujų problemų, jas turėsime spręsti. Meldžiu stebuklo, bet kremzlei neįsakys greičiau augti“, - sakė K.Kemzūra.

Rengimasis čempionatui truks ne du, o pusantro mėnesio. Pasak K.Kemzūros, nėra prasmės susirinkti ir dvi savaites kartu žaisti badmintoną ar tenisą. Verčiau leisti žaidėjams po sezono pailsėti su artimaisiais, o jau tuomet sukviesti į rinktinę. „Sportinę formą reikia palaikyti visuomet, žinau, kad krepšininkai ir per atostogas sugebės neužsimiršti“, - įsitikinęs K.Kemzūra. Jis numatęs keturias treniruočių stovyklas - Druskininkuose, Palangoje, Kaune ir Vilniuje.

Trejos iš eilės

Rengdamasi Lietuvos rinktinė žais devynerias kontrolines rungtynes. Pirmoji dvikova - su Slovėnijos rinktinė, ji vyks rugpjūčio 4 dieną Klaipėdoje.

Rinktinės treneris teigė, kad šių metų pirmenybėms rengsis panašiai kaip pernai pasaulio čempionatui. Viena iš naujovių - trejos kontrolinės rungtynės iš eilės: rugpjūčio 18 d. - su ispanais, 19 d. - su rusais, 20 d. - su latviais. „Čempionate taip ir bus - tris dienas iš eilės žaisime vis su kita rinktinė. Tikiuosi, bandymas išmėginti Europos čempionato varžybų tempą mums bus itin naudingas“, - teigė K.Kemzūra.

Rinktinės palydėtuovės numatytos rugpjūčio 27-ąją Vilniuje, tą dieną vyks draugiška Lietuvos ir Gruzijos rinktinių dvikova. „Trenerio sprendimas pasirinkti tokį varžovą yra teisingas, nes nereikia, kad palydėtuovės virstų skerdynėmis“, - sakė V.Garastas.

Saldi premija

„Žinau, kad po pasirengimo krepšininkai nebeįsitrauks treniruotis, o iškart pageidauja išeiti į aikštelę. Ilga pertrauka juos

atvėsintų. Be to, pabaigoje itin stiprių varžovų nesinorėjo“, - įsitikinęs K.Kemzūra.

Stratego teigimu, LKF iškeltas tikslas žaisti Europos čempionato finale yra realus. „Žaidimas namie, aistrauoliai, lūkesčiai, pasirodymas pasaulio čempionate mus įpareigoja. Būtų keista, jei kas nors mums keltų mažesnius tikslus“, - kalbėjo K.Kemzūra.

Pasak V.Garasto, finalo komandos iškart gaus kelialapius į olimpiadą. Dėl likusių trijų bilietų kitąmet kovos trečiąją šeštąją vietas užėmusios ekipos. „Mes penkis kartus iš eilės dalyvavome olimpiadoje, todėl mums tai svarbu“, - patikino V.Garastas.

Spaudos konferencijoje dalyvavo ir bendrovės „TonyBet“ savininkas Antanas Guoga, su juo LKF bendradarbiaus toliau. Parašą sutartyje padėjęs A.Guoga atskleidė, kad paramos suma yra septynženklė, panašią sumą verslininkas pasirengęs skirti rinktinėi kaip premiją, jei ji laimėtų 2011-ųjų Europos čempionatą.

Kristina Kučinskaitė, lrytas.lt

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir batzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą ilūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Patria Imports
We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!
794 East 185th St. • 216-531-6720

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
216 481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

(Atkelta iš 11 psl.)
„NESIEKĖ KARJEROS...“

pavyzdys ir autoritetas. Jis dažnai sakydavo: „Ką pamatysi ir išmoksi gyvenime, ant pečių nereikės nešioti, visa kita gali labai lengvai prarasti.“

Sugebėdavo išlikti ramus

Prof. G.Uždavinys prisimena tokius savo mokytojo žodžius: „Dirbk sukanęs dantis, tada ir Dievas padės.“ Čia tikty ir vieno Lietuvos anesteziologijos bei reanimatologijos autoritetų prof. Juozo Ivaškevičiaus pastebėjimas. Anot jo, A.Marcinkevičius net ir sunkiausiomis, sudėtingiausiomis akimirkomis išlikdavo ramus. „Niekada negirdėjau jo šaukiant, barantis. Siūlydavo pasvarstyti, ką galima padaryti kitaip, geriau, bet padėties nedramatizuodavo. Suvokiau: pakelsi balsą - pralaimėsi. Dabar labai propaguojama lyčių lygybė, bet tuo metu profesorius buvo

atlaidesnis gydytojoms moterims. Jei kas, ramindavo: „Na, širdele, nesijaudink“, - pasakoja J.Ivaškevičius.

Meilės tėvynei daina

Per 85-ąją prof. A. Marcinkevičiaus gimtadienį G.Uždavinys į sukaktuvininką kreipėsi taip: „Mielas Mokytojau! Per 40 metų Jūs mus išmokėte daug daugiau - ne vien su meile liesti širdį. Per Jus mes atradome, ką gali ir ką reiškia tobulas tikėjimas, vidinė taika ir harmonija, įžvalgumas ir idealų darna, žmogaus vertybės, savikontrolė ir disciplina, aukšti moralės standartai, sielos skaidrumas, profesinis altruizmas, puikybės neigimas ir daugelis kitų širdin įrašytų ir mus pakeitusių stebuklų.“

Knygoje „Širdis yra graži“ prof. G.Uždavinys aprašė epizodą iš kelionės po Armėniją, aplankius genocido aukų memorialą. Padėjęs gėlių ir nusielenkęs prof. A.Marcinkevičius paprašė nuvežti į armėnų katalikų bažnyčią, aukštai kalnuose iškaltą didžiulėje uoloje.

„Sėdėjome lyg pakerėti. Toje spengiančioje tyloje degant vos vienai žvakei staiga pasigirdo švelnus, gražus baritonas. Sulėtintai plaukė „Lietuva, Tėvyne mūsų...“ melodija, lyg kviesdama ir mus prisidėti. Mes taip ir padarėme abu su Gediminu (Martinkėnu - aut.), pirmu ir antru tenorais. Uždaroje akustinėje erdvėje skliautų sustiprinta melodija skambėjo įspūdingai. Paskui ėjo „Lietuva brangi...“, gerai Gedimino žinomos partizanų dainos. Taip be žodžių kalno gelmėje, tarytum partizanų žeminėje, iš mūsų mielo Profesoriaus krūtinės skambėjo meilės Tėvynei dainos“, - prisiminė prof. G.Uždavinys.

Aistė Stankevičiūtė, LŽ